

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nerancoste nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
reținut.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de știri:
In Viena: M. Duka, Zvezich
Schick, Rudolf Mase, A. Oppelich
Nachfolger; Anon Oppelich, J.
Danninger, In Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; In
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; In Ham-
burg: Karoisy & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 cr. și
10 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 2-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(NUMĂR DE DUMINECĂ 22)

„Gazeta” iese în ră-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl. pe șase luni
6 fl. pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 și etajul
1: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a sa plat: înainte.

Nr. 121.—Anul LIX.

Brașov, Duminică, 2 (14) Iunie

1896.

Fiasco se apropie.

Serbările „mileniului” au dat Ungurilor o minunată ocaziune pentru de-a se convinge, cât de părăsiți sunt ei astăzi de totă lumea și cât de urgisiți s'au făcut prin politica lor de maghiarizare înaintea tuturor țerilor și a tuturor popórelor dela noi și din streinătate.

Luni, la jubileul încoronării, care a atins culmea serbărilor milenare, afară de reprezentanții oficioși ai câtorva guverne, n'a fost de față nimeni, dér absolut nimeni, afară de Maghiarii perciunați și neperciunați, printre cari, ce-i drept, s'au virit și câți-va Sași slăbănogi. L'er nici o deputațiune din partea vre-unui popor nemaghiar din patriă, ori streinătate nu s'a prezentat, nici o manifestațiune de simpatia pentru Unguri nu s'a făcut. In tică și negenați de nimeni au putut dér Ungurii să prăsnuască împreună cu aliații lor Jidani, căci lumea streină nu i-a îmbuldit; ei pe ei s'au laudat, ei pe ei s'au preamărit, fiind-că nu s'a găsit nimeni altul, care să-i laude, ori să-i preamărească.

Expoziția lor, pentru care făcură atăta reclamă în totă Europa, stă goală și inse-și toile unguresci nu se mai indoesc ađi, că ea se va termina printr'un fiasco — milenar! Este obiceiul, ca la astfel de ocaziuni statele și popórele amice să trimită deputațiuni, cari să salute pe arangerii expoziției și să-și arate dragostea și admirațiunea față de națiunea lor. Așa, de exemplu, se ne aducem aminte numai de expoziția cehă din Praga, din vara anului 1891, care, cât a durat, a dat privilegiu la un șir de manifestațiuni de simpatia aprópe ne'nterupte când din partea unora, când din partea altora dintre popórele amice Cehilor.

Pentru Unguri însă astfel de popóre amice nu se găsesc ađi nicăiri. Din contră, serbările lor au dat îndemn de-a se scula toți și de tóte părțile pentru a-și arăta nemulțămirea, disgustul și antipatia față de Unguri, cari prin politica și în-

gâmfarea lor au înstreinat totă lumea, rămânând singuri, ca cucul.

Póte că Ungurii, decât ar fi pre-simțit nesuccesul serbărilor, nu s'ar fi umflat atăta și n'ar mai fi căutat să atragă asupra lor ochii Europei culte, cari n'au ce vedé la ei, decât slăbiciune și éráși slăbiciune. Se vede însă, cu Ungurii nu s'au cunoscut pe sine și abia acum, cu serbările lor milenare, li-s'a dat ocaziunea de-a se convinge, ce réu stau și cât de părăsiți sunt.

Ce să facă acum? Ca să mai ascundă goliciunea înaintea lumii, au pornit cu ajutorul fișpanilor și a solgăbirărilor o vânătoare prin comitate, ca să mai prindă ici-colea câte-un suflet nemaghiar spre a-l duce la Budapesta și așa să arate lumii, veđi Dómné, că totuși și esoposiția Ungurilor e cercetată de cine-va.

N'am fi cređut, că tocmai între Români se vor afla astfel de pécătoși, cari să se lase a fi prinși in această unghiță a adversarilor noștri. Dér, după cum arătăm la alt loc al diarului nostru de astăzi, in cartea sortii așa a stat scris, ca să îndurăm și această rușine.

Rușinea ni-au făcut'o frații noștri dela Caransebeș, acei fii de grănițeri români, cari până mai ieri alaltăeri, sub conducerea regretatului general Doda, au dat atât de frumoșe exemple de unire și solidaritate națională la alegerile de deputați dietali. Foile budapestane, ce ni-au sosit ađi, spun, că 685 de Români din Caransebeș și împrejurime, sub conducerea a 15 preoți și 15 învățători, au sosit alaltăeri cu tren separat la Budapesta, purtând în frunte mai multe steaguri unguresci și făcând acolo frățietate cu dușmanii noștri.

Nu putem sci încă, intru cât este adevărată această scire adusă de foile unguresci, dér de-ar fi și numai pe jumătate adevărată, ea ne dóre mult, căci aici e vorba de o demonstrațiune in contra tuturor Românilor, și apoi pe cine dintre noi nu l'ar duré, când pe Român trebuie să vadă demonstrând in contra

Românului? Ce-ar dice ore generalul Doda, decât s'ar scula din morți și ar vedé pe bravii săi grănițeri de eri, la câtă decadentă morală și națională au ajuns ađi?

Se bucură Ungurii, că au putut găsi și in sinul Românilor, și încă chiar a clerului, astiel de unelte ale lor. Dér să și aducă aminte, că nu este pădure fără uscături. Omeni slabi, cari pe față đic una, ér in ascuns urméză scopuri perfide, se găsesc la tóte popórele. Dér acestea nu sunt pene, cu cari să se pótă împodobi cineva.

Fapt este și rămâne, că din serbările milenare Ungurii au putut vedé, că nu se bucură ađi de prietenia nici unui popor din țera și streinătate. Sunt singuri, póte ca nici un alt popor in Europa și, decât e vorba să-și găsescă și ei o ocrotire in contra pericolelor, ce-i amenință din afară, atunci această ocrotire numai la popórele nemaghiare din patria lor o pot căuta. Nu noi, prin urmare, ci ei au să umble după prietenia noastră.

Poporul și cărturarii noștri.

Un sfat bun, dat la timp, este mult vrednic nu numai pentru individ când se vede strimtorat, ci și pentru un popor in vremuri de restriște.

Insé decât este ca povăța bună să fiă ascultată și să aibă urmări binecuvântate, ea trebuie să iese din gura ómenilor, cari se bucură de încrederea, iubirea, stima și respectul celor ce au lipsă de povățuire.

Binecuvântat de Dumnezeu e poporul, care-i bine stătuit din partea conducătorilor săi. El va fi ferit de multele și scutit de multele suferințe!

La sórtea poporului român ne gândim adese-ori. De ce acest brav popor a trebuit să sufere așa de mult in cursul vécurilor; de ce și astăzi tot numai Român să fiă oséndit la cele mai grele suferințe între tóte popórele acestei împărății?

Ori cât am căuta și cerceta in cartea istoriei lui, tot numai de una și aceeași nenorocire am da:

Poporul român a fost réu povățuit

Am đis, că a fi bine povățuit însemnă a fi bine condus. Poporul nostru a suferit in trecut și suferé și ađi in mare parte din cauză, că fiú cei mai luminați și cei mai avuți din sinul său l'au părăsit, l'au uitat in păraginire și fără de nici o conducere seriósă și conscientă.

Dér să lăsăm trecutul. Avem noi destul de-o camdată cu maltrătarile și împilările, ce trebuie să le inregistrăm đilnic in paguba țeranului nostru.

Astăzi, ca și in trecut, țeranul român e brav și muncitor. Dér decât și ađi trebuie să îndure atâtea rele negreșit că acesta nu póte fi o urmare a bunelor sfaturi și îmbărbătări, ce le primesc dela fiú săi cei luminați. Ba, când vedem, că ținuturi întregi sunt lăsate pradă in mâna liftelor jidovesci, fără de voia ne cöverșesce credința, că slab este povățuit țeranul nostru, decât nu e chiar cu totul părăsit de cătră cei-ce trebuie să-l învețe cum să-și apere dreptul și cum să stea față cu uneltirile dușmanilor.

In apărarea de până acum prea am fost slabi; prea am umblat și umblăm cu capul plecat unde drep-tul și adevérul vorbesc pentru noi: n'am pășit cu destulă energiă și tăria de suflet acolo, unde eram îndreptățiți și datorii a păși, și pare că n'am slăbit nimic din moliciunea și răbdarea noastră proverbială.

Pentru-ca să pótă îmbărbăta pe țeran, trebuie ca cărturarii noștri dela sate, ca și dela orașe și de ori și unde ei inșiși să fiă înainte de tóte bărbați cum se cuvine, cu mintea și inima la loc.

Și decât cărturarii noștri voesc într'adevăr să corespundă datoriei naționale de-a sări in ajutorul țeranului român, atunci să nu stea retrași și impietriți, ci să se pună in frunte cu arma legii, in grai și prin scris in apărarea lui la tot locul și la tóta ocaziunea. Căci înzadar vom cere să ni-se respecte drepturile și naționalitatea, decât noi vom sta cu mâinile in sin, privind cum piere țeranul, negligeat și părăsit de ai săi.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

EUSTAHIE.

(Legendă.)

In anii din urmă ai vechei și păgânei împărății romane trăia un renumit căpitan de război, care adese-ori condusesse legiunile la învingere. La compatrioții lui stetea in mari onoruri, avea moșii întinse și alt-fel de proprietăți, era 'n vedă la împératul și se bucura de iubirea unei soții frumoșe, care-i dăruise doi fii dragălași. Ast-fel trăi el mulți ani in strălucire și mărire. Numai una îi lipsea, venerația cătră Dumnezeu. Era păgân. Nu voia să scie nimic de Dumnezeu. Iubia lumea și obicei-nuia cu plăcere a se lauda cu multele lui virtuți și cu înțelepciunea sa. Sosi însă timpul, când se făcu o mare schimbare in inima lui. Arătându-i-se un ânger — așa să dice — îi porunci să-și umilească inima și să-și plece genunchele dinaintea unicului Dumnezeu adevărat al creștinilor. Arătarea n'a fost fără folos. Bravul și bătrânul ostaș se boteză cu întreaga lui familia

și din minutul acela să mărturisea de creștin. Aceștia însă pe acele vremuri erau desprețuiți și urmăriți.

Eustahie, acesta era numele ce i-se dase in botez, se căia cu sinceritate de mândria și necredința lui de odinioară. Vechii lui amici îl batjocoreau și îl luau in ris, vedând cum lucră cu el provedința Dumneșcă, in care credea el acuma. In loc de bună starea de mai înainte, se revărsară asupra lui tot felul de grijă. Aceștia erau primele fructe ale iubirii dumneșcă, ale cărei drumuri nu sunt ca drumurile ómenilor și care adese-ori se manifestă mai cu putere prin pedepsele ei. Cel întors la legea creștină însă cu umilință își purta crucea ce i-o dădea bunul Dumnezeu, ca in șocla suferinței și a înfrânării să-și dobândescă coróna cea vecinică. Și greu avé să se ispitescă noua lui credință prin nenorociri de tot felul, venite asupra lui și asupra celor de lângă sine. Turmele îi periră de bóle, caii cei mai frumoși fură loviți de trăsnet, o secetă îi nimici sămân-turile, casa îi fu amenințată de fómete,

slugile i-se bolnăviră, său fugiră dela el. Din đii in đii era tot mai sărac. Pe lângă acestea domnul său, împératul i-se aréta tot mai rece. In adevăr, suferințele lui erau mari, și îl așteptau altele încă și mai mari. Intr'una din zile, lipsind de acasă, acesta fú atacat și ars de o bandă de hoți. La întórcerea lui își găsi nevasta și copii tremurând de spaimă și frig; abia scăpaseră sărmanii de mórtea prin foc, numai cu hainele de pe ei.

„Fiă voia ta”, se ruga Eustahie ridicându-și spre cer ochii de la locul de pus-tiire și mulțumi lui Dumnezeu, că i-a lăsat in viață ceea ce îi era mai scump pe lume, femeia și copii.

Averile, prietini, servitorii tóte erau pierdute și înșoțit numai de ai săi, părăsi vatra dărîmată, ca să-și caute locuința de parte de locul unde trăi odinioară in atăta îmbelșugare. După un timp călătorii ajunseră la țermurii mării, unde o corabiă aștepta vânt favorabil, ca să trecă la țermurele din față.

Eustahie să rugă de corăbier să-l trecă și pe el. Ajungând la celalalt țermure ceru

insé să-i plătescă. Ei, bietii, nu aveau nici bani, nici marfă cu care să-i plătescă. Corăbierii își băteau joc de el đicând, că nu primesc mulțumiri in loc de plată.

In sfirșit dișe căpitanul corabiei: „norocul este că ai o femeie, pe acesta voiți opri-o și voiți vinde-o ca sclavă”.

Eustahie strigă, că nimic nu este in stare să-l despărță de femeia lui, dér tóte rugămintile și protestele lui au fost zadarnice. Scumpă-i soția fú smulsă din brațele lui, ér el, stălcit de bătai, fú aruncat la țermure dimpreună cu copii. De aici vedură cum se depărta corabia cu soția și mama iubită care, plângând și frângându-și mâinile, rămase in stăpânirea bărbaților blăstemați. Eustahie strînse la inima-i sfășiată de durere pe copilașii, cari plângeau, și să ruga: Dómné fiă voia ta!

După ce vâslele corăbiei nu se mai vedură, nefericiții peregrini apucară la drum in țera, care le era cu totul necunoscută. Nu trecu mult și ajunseră la un riu lat și adânc, in mijlocul căruia să afla o mică insulă.

N'avem decât să ne uităm la adversarii noștri. Nu vedem noi cu ce căldură, cu cât entuziasm și fatism își apără ei drepturile lor și cât le mult își iubesc libertatea, limba și naționalitatea?

Dér n'avem nevoie să alergăm la treabă după exemple, cum trebuie să se opere un popor drepturile sale de limbă și naționalitate. Nu ni-au lăsat ore strămoșii noștri moștenire iubirea nesfârșită către limba și legea noastră în prețul ori căror jertfe?

Da! — căci nu poți fi lege pe ume, care să ne oprască iubirea de aceste comori, fără de care viața unui popor nu ajunge nimic.

Însă această iubire cere dovezi lela noi toți, cere dovezi vii și neurmate și ea se manifestă numai prin fapte și prin jertfe.

Jertfe! Care popor din lume a ertfit și jertfesc mai mult, decât poporul nostru? Jertfesc bietul, dér mai tot în sec, fără a vedea rólele nuncei și jertfelor sale.

Séu dóră nu vedeți, că munca decă l'a slăbit mai de tot; nu vedeți, că-i stă răsuflarea și că o amor-elă omoritoare începe a-i cuprinde membrele?

E timpul, ca să-i vină o încurajare, un ajutor din vre-o parte, care să-i întărească sufletul și speanța într'un viitor mai bun și mai vrednic de omenire. Această încurajare, acest ajutor sunt chemați a-l da cărturarii noștri eșiți din silul lui; a i-l da cu vorba și cu fapta, în scris și în tot chipul posibil.

Ast-fel numai se va duce entuziasmul pentru marea noastră cauză națională și în șirurile poporului, și atunci orice popor cu nobilă inimă și gata la orice sacrificiu, va da de bună voie, ceea-ce a trebuit să dea silul de biul despotismului pentru interese străine vieții lui — va da și va face tot posibilu' pentru lupta de apărare a limbei și naționalității noastre mult amenințate.

Căturari români, interesați-ve de binele și sorțea poporului țeran, căci le binele și sorțea voastră, și de viitorul acestui nēm Vă ve-ți interesa!

Revista politică.

Cuvintele monarhului. Lună în 8 unie au fost în Budapesta mari serbări, cari au pus așa dicând vârful milenului unguresc. În palatul din Buda s'au dus înaintea monarhului amândouă camerele ungare — cea a magnaților și cea a deputaților — și aici prin rostul lui Desideriu Szilagy, președintele dietei, ele au adus omagii domnitorului. În cuvântarea

sa Szilagy a făcut amintire și despre naționalități dicând, că „esperiența de vécuri dovedesce, că pe acest pământ numai un stat puternic și unitar este în stare de a răspunde problemelor sale. Statul și unitatea națiunii politice este puterea susținătoare. Nică acestea, nică patriotismul nu pretind nimicirea deosebitelor naționalități din Ungaria; ceea-ce se cere dela ele este, să fiă cu credință față de statul maghiar“. Cuvintele lui Szilagy au avut de sigur de scop să ametească lumea străină asupra tendințelor națiunii maghiare stăpânitoare, tocmai acum când din toate părțile se arată cele mai mari nemulțămiri față cu politica Maghiarilor dușmănoasă vieții și dezvoltării națiunilor nemaghiare din Transilvania și Ungaria. Monarhul răspundând lui Szilagy duse: „Din istoria se tragem învățătura, că țera această numai atunci a fost puternică și înfloritoare, când fii săi, alipindu-se cu credință la domnitorul și legea lor, au trăit unii cu alții în concordia frățească. Dinpotrivă însă, ea a fost încunjurată de primejdii, când neînțelegeri interioare au făcut să amortească puterea ei de viață“. — Cuvintele acestea ale monarhului au cădut ca un trăsnet asupra șovinistilor dela putere. Ele sunt o admonițiune strașnică la adresa acelora, cari de deci de ani nu fac altceva, decât să turbure pacea și liniștea în țera și să zădărnicescă cră ce bună înțelegere între fii săi, prin o politică din cele mai nenorocite, prin prigoniri și nedreptățiri cu legionul contra cetățenilor, cari ținând cu credință la limba și la legea lor, nu vor să se închide poțtele de maghiarizare și desnaționalizare.

Marea adunare a antisemiților. În Viena s'a ținut Marti o mare adunare a creștinilor-sociali, la care au luat parte peste 6000 de oameni. Intre alții erau de față vice-primarul Vienei Dr. Lueger, deputații Steiner, Scheicher și Dr. Pattai, apoi numeroși membri din consiliul comunal, reprezentanții diferitelor cluburi și ai studenților ariei.

Cel dintâiu a luat cuvântul August Schreiber, redactor la foia „Deutsches Volksblatt“. El vorbi despre *naționalitățile asupra* din Ungaria, dicând, că stările dintră Jidano-maghiari și Nemaghiari au ajuns la punctul, unde nu mai poți fi vorba despre egala îndreptățire, ci despre *esistența seu necistența națiunilor nemaghiare*. Uniunea Ardélului cu Ungaria — duse vorbitorul — a adus cu sine *asuprirea Românilor*. Dece milioane de nemaghiari stau în față a șese milioane de amestecători jidano-maghiare, ceri pun în mișcare tot aparatul statului pentru a despoia pe cei dintâiu în modul

cel mai barbar de naționalitatea lor. În fine vorbitorul a propus o rezoluțiune prin care adunarea își ține de datorie a lua poziția *contra milenului*; tot odată adunarea felicită pe națiunile nemaghiare din Ungaria și Transilvania pentru lupta lor energetică de apărare, ce o poartă contra asuprirei jidano-Maghiare. Rezoluțiunea a fost primită unanim.

A luat apoi cuvântul Dr. Lueger. Vorbirea lui a fost o formală declarare de războiu contra clichei domnitoare din Ungaria. Clica acesta defaimază tot ce îi stă în cale, ér decă noi ne apărăm și protestăm contra atacurilor ei fauatică, ni-se resp unde, că turburăm pacea. Maghiarii totdeauna au fost dușmanii Germanilor și ai Austriei, și de aceea eu — duse Lueger — *nu voi înceta lupta contra lor și vom lupta cu toții. Decă înainte la luptă!* — Vorbirea lui Lueger a provocat un vifor ne mai pomenit de aplause.

Politica esternă a Austro-Ungariei. În ședința delegațiunii austriace dela 9 Iunie, ministrul comun de esterne, contele Agenor Goluchowski, a făcut o dare de semă asupra politicei din afară a monarhiei austro-ungare. Cu privire la evenimentele desfășurate în timpul din urmă în Macedonia și Asia-mică, el duse, că acestea au atras atențiunea întregii diplomații europene. În urma măsurilor comune luate de puteri însă, mișcărilor de acolo s'au mai potolit la ceea ce a avut un mare merit Austro-Ungaria. Cestiunea Armenilor încă a dat mult de lucru diplomației. Turcia, care în prima linie a fost atinsă de conflagrațiunea orientală, are să fiă recunoscătoare puterilor, că au scos-o din încurcătură. Decă Turcia nu va pune capăt omoririi creștinilor din provinciile de sub stăpânirea ei, atunci amicii săi, pe lângă cea mai mare bună-voință, n'o vor pute scăpa de peire sigură. Raporturile dintre Austro-Ungaria și celelalte puteri — continuă Goluchowsky — sunt cât se poate de îmbucurătoare. Tripla-alianță e mai tare ași, ca ori și când; cu Rusia trebile merg bine, căci această mare împărăție doresce și ea pacea. Vorbind apoi de România, ministul duse, că purtarea ei este ecrectă, mulțămită înțelepciunii și calităților de bărbat de stat ale Suveranului ei. Dela neatârarea ei încôce, România a manifestat inclinări mari pentru cultura europeană, atingând în acest punct de vedere o mare înălțime. Raporturile Austro-Ungariei cu România sunt cele mai îmbucurătoare. Nu așa însă stă lucrul cu Serbia. Aici, duse Goluchowski, este o mare disordine internă, și în urma luptelor dintre partide țera ur-

măresce nisce căi nesigure. Cu Bulgaria totuși e mai de trăit. Prin re-noscerea Principelui ei, Bulgaria a regăsit acum o situațiune legală. Decă Bulgarii vor ține ordinea și pacea înlăuntru, atunci norocul ei, ea va justifica simpatiile, ce le are Europa pentru ea. Cu Franția și Anglia încă stă bine Austro-Ungaria. — Tôte sunt dér bune, însă totuși guvernele cer, ca armata să se întărească, sercinele bănesci asupra poporului să se îmulsească, căci numai așa pacea va fi susținută, decă vom avé tot mai mulți soldați și tunuri. Halal, de-o astfel de pace!

Ungurii și România. Cuvintele lui Goluchowski, spuse în delegațiuni față de România, au dat prilegiu și delegaților unguri de a-și face și ei judecata asupra României. În ședința de alaltăeri a delegațiunii ungare, Berzeviczy Albert luând cuvântul duse, că da, recunosc și el, că stările din România s'au mai îmbunătățit în ceea ce privesc raporturile cu Ungaria. Mulțămită atitudinii leale a regelui Carol, precum și pășirii energice a guvernului de ași din Bucuresci, mișcarea „irredentistă“ nu se mai arată acum, ea înainte. Mai anii trecuți prea se arăta multă dragoste față de Români din Ungaria din partea unor anumite cercuri politice de peste Carpați. Dér acum e altceva, însă acest altceva nu trebuie să iluzioneze prea mult pe Maghiari.

Ministrul Goluchowski răspundând lui Berzeviczy duse, că dela România nu se poate aștepta mai mult ași, și dimpotrivă diplomația austro-ungară nu va suferi de loc să se întemple acolo lucruri, cari ar mări necazurile interne de aci. Cu alte cuvinte Goluchowski își va pune în cumpănă totă influința și puterea, ca Ungurii să nu mai fiă supărați de cei din România prin manifestațiuni de aderență față de luptele, ce le poartă Români asupra și asupra și dușmanii de mörte ai românismului atât de crud persecutat.

Anglia. Foia englesă „Morning Post“ se plânge într'un articol, că Anglia este amenințată cu încurcături apröpe din tôte punctele pământului. Germania o amenință în Africa-meridională, Rusia și Franția stau pretutindenă față 'n față cu ea, periclitând interesele englese. Decă starea acesta nu se va schimba — duse numita foia — atunci e peste puțină să nu se întemple în scurt timp un conflict cu armele. În fine foia englesă îndemnă pe guvernul din Londra să întărească cât se poate mai grabnic armata și marina.

Trebuia să trecă peste riu dér nu dăriră nică o luntriță, nică un pod. Atunci Eustahie porunci fiului celui mai mare să stepte la țermure, luă pe cel mai tiner în pate și inotă cu el de cealaltă parte a fiului.

Pe insulă se odihni puțin înainte de trece și pe al doilea copil. De-odată aude un țipet. Intorcându-se inute spre băatul, pe care numai acum îl lăsase sănătos, spre spaima lui, băga de semă, că un eopard sare asupra băiatului îl ia în gură și fuge cu el în tufș. Părintele înspăimântat de mörte, în desperarea lui, voia să plece după băiat, chiar și în punerea capului... atunci aude un răcnet înfricoșat pe celalalt țermure și vede cum un leu puternic ducea pe fiul cel mai mare în gură, care înzadar striga în ajutor pe nefericitul său tată. Ca fulgerul dispăruse în grotă animal cu prada sa în pădure.

Fără arme, apröpe nebuș de durere și pe lângă aceea, de copilași și răpitorii or despărțit prin riul cel lat, nu-i mai ră-năsese lui Eustahie alta, de cât să cadă în genunchi și să se röge pentru bieții

copilași ca scumpa lor vietă, chiar în pădurea întunecată, în care nică-odată n'a străbătut picior de om, să fiă cruțată de furia leului și a leopardului. Ori cât de greu îi cădea lui Eustahie, totuși, cu fața scaldată în lacrimi, șopti: Döme, fiă voia ta!

Numai credința l'a împedecat să nu sară în apă și să caute mörtea, pe care și-o dorea.

Din nou trecu peste riu cu inotul și își urmă singur calea într'o sëlbatăciă mare, prin desișe fără nică o urmă de om, peste stânci arse de arșița sörelui, pe lângă peșteri cu animale sëlbatice. A fi sfășiat de animalele cele mai turbate să părea o sörte förte suportabilă pentru bărbatul, care a suferit atâtea nenorociri. Animalele răpitoare însă nu-i făceau nică un rău, chiar și alte ființe periculoase să fereau spăriate din calea omului, care avea să mai suferă multe dîle de încercare. Eustahie tot merse înainte până ajunsese la nisice stânci singuratică, într'un deșert, fără suflet de om, cu multe peșteri, unde zăceau osămintele nenuneraților peregrini, cari muriseră în pus-

tietate, în mare miseria. Într'o peșteră de acestea își căută adăpost, până când Domnul cerului se va îndura a pune capăt vieții lui, vrednice de îndurare.

Mulți ani a trăit aici ca un pustnic. Hrana lui consta din rădăcini și fragi, ér de beut avea apa unui isvoraș, ce eșia din stâncă în peșteră. Timpul îl petrecea în rugăciuni și meditații asupra păcatelor omenești și a înțelepciunii și bunătății lui Dumnezeu. Adese-ori își aducea aminte de soția și copiii săi și mereu se ruga lui Dumnezeu, ca să-l învrednicescă să-i mai vedă odată. Sfirșitul fiă-cărei rugăciuni era: „Döme, fiă voia ta!“ Ast-fel, pe încetul, își uită durerile și găsi pacea sufletescă, pe care nu o avea atunci, când se afla în putere și mărire.

În ținutul întreg era cunoscut de om sfânt. Din tôte orașele și satele, ce se aflau în jurul deșertului, veneau la el oameni cari aveau lipsă de mângăere și ajutor, ca să-și descopere suferințele lor. Și Eustahie să arăta prietenos și îngăduitor cătră toți, gata tot-deuna a să ruga cu ei împreună, a le da cuvinte de mângăere, cum și sfa-

turi bune. De altmintrea vorbea puțin și nime nu scia, cine e? și de unde venise.

Așa i-se trecea vietă în tăcere și liniște, până când într'una din dîle îl cercetară doi bărbați pentru cari i-se încăldi inima, înțelegând, că sunt ostași romani, foști camaradi, de arme ai lui.

Fără să presupună cine e pustnicul, îl rugară să-i primescă peste nöpte în peșteră. Și după ce îi ospetă cu ce avea mai bun, îi povestiră noutățile cele mai pröpete din Roma, și ce scop au ei în călătoria lor — îi povestiră cum barbarii sëlbatoci s'au năpustit asupra împărăției romane, călcând în picioare trofeele prețioase, de cari odinioară tremura lumea întregă, cum în armata romană domnesce discordie și neîncredere și cum toți doresc să le vină înderept căpitanul, care așa adese-ori i-a condus la isbândă sigură, și care de multă vreme a dispărut fără urmă, că împăratul a trimis mai de multe-ori oameni, cari să-l caute, dar tot-deuna înzadar și că în fine, ei amândoi au căpătat poruncă, să mörge în tôte părțile lunei până vor găsi pe vechiul erou și să-l aducă la Roma înderept,

Rușine se le fiă.

Vai vouă fariseilor și cărturarilor, cari înghițiți cămila și strecoarați țințarul!

Aceste cuvinte ale Sfintei Scripturii ni-au venit fără voie în minte, când am cetit în foile de ață, că s'au aflat și în sinul nămelui nostru câte-va sute de Români rătăciți, cari uitându-și de datoriile față cu poporul la care se fălesc că țin, s'au deșert și umilit a-se lăsa duși, ca nisce vite, la marele bălcu unguresc din Budapesta, la esoposia mileniului maghiar.

Ei nu sunt Români Ardeleni, sunt din frumoasa țară a Bănățului, comitatul Caraș-Severin.

Dér se vedem cum s'au dus, și cine i-au dus?

Tôte foile jidovesci-unguresci, ce le-am primit ață spun, că sunt 685 la număr. Etă, de pildă, ce scrie „Budapesti Hirnap“ dela 12 Iunie sub titlul „*Visitarea în masă a Românilor*“.

Drept desmintire, că așa numitul comitet național român ar conduce pe toți Români din patriă, au sosit ață în capitală 685 Români din Caraș-Severin, ca să vadă exoposia. Ei au fost primiți în capitală de oătră deputatul Szende Béla, ér din partea direcțiunei esoposiei de cătră Dr. Iuliu Kovács. Români au venit cu mai multe steaguri trei colore naționale și o' musică, și când s'au dat jos de pe tren, reuniunea musicală din Caransebeș a cântat mai multe cântări patriotice. După acăsta Dr. Kovács a salutat pe oșpeți, din partea căroră a răspuns primarul Burdia din Caransebeș. El a accentuat, că esoursiunea în masă a Caraș-Severinenilor este un simptom însemnat, că *Români-maghiari iau parte cu inimă deplină și cu sentiment patriotic la serbarea mileniului națiunei maghiare*.

Apoi oșpeții în rânduri de câte patru înși-și în cântecele musiciei, au plecat spre esoposia prin strada Andrassy. În calea lor, corul din Caransebeș a cântat de repetite-ori cântece românesci. Publicul a aplaudat preautiadeni acest conduct, la cee-ce Români au răspuns cu „să trăescă“. Dinaintea esoposiei, ceta română s'a întălnit cu ceta Sașilor, care încă a sosit în capitală ață. Sgomotose „vivat“, „să trăescă!“ și „eljen“-uri au strigat; apoi cu toții împreună au mers pe teritoriul esoposiei. Amiața au luat'o în bucătaria populară.

Români sunt din cercurile Orșova Bega, Caransebeș și Jam din comitatul Caraș-Severinului. *Mișcarea în acăsta afacere patriotică au făcut'o popii și dascăli români, cu toții 30 de înși, 15 proci și 15 învățători români, cari — se înțelege — au și însoțit masa de visitatori...“*

Va să dăcă înșiși preoții — *fariseii* — și înșiși dascăli — *cărturarii* — români din Caraș-Severin au fost acei uitați de Dumneșu nenorociți, cari au îndemnat poporul blând și ascultător să mērgă la Budapesta pentru a-se îmbrățișa cu asupritorii lui.

Rușine, rușine!

De altcum despre asta vorbim și la locul de frunte al numărului nostru de ață.

Esamene la sate.

Sudriaș-Jupan, 25 Mai 1896.

În 21 Mai s'a ținut esamenul dela școlă noastră confesională sub conducerea P. O. D. protopresbiter, ca inspector tractual, asistat de d-l comisar de esamene. Esamenul s'a ținut după amădi și s'a început prin cântarea: „Bine ești cuvântat Christose“. Ca învățător funcționează preparandul abs. *Samson Logojan*. Prezenți la esamen 34 elevi din 60, căți ar încăpe în școlă, dér obligați au fost mai mulți. Clase sunt III, și anume: începătorii și anul al 2-lea de școlă formăză clasa I-ii, cei din anul al III și IV clasa a 2-a, și cei din anul V și VI clasa a III. Pe probe caligrafice de esamen au scris numai 5 elevi, ér ceialți pe libele din carte de cetire. Scrisore urită, ceea ce dovedesce lipsă de deprindere. Protocol de clasificăiune n'a fost, deprinderi domestice făcute peste an, ca 'n palmă. La esamen au asistat mulți omeni, semn, că și poporul nostru scie din destul apreția folosele învățăturii.

Esamenul se începe cu religiunea și istoria biblică. Esaminarea și întrebările din istoria biblică s'au făcut din carte, pe care învățătorul a ținut'o deschisă în tot decursul esaminării. Ca manual, în locul manualelor mai nouă și pe cari le-au avut o parte din elevi, a folosit manualul de Sibiu, cea mai vechiă istoria biblică, care, pe cât sciu, s'a scos mai din tôte școlile, înlocuindu-se cu cea de Dariu și Ludu și mai în urmă cu Is. biblică de G. Doré, traducere (Sibiu 1893). Recitarea rugăciunilor era de tot greoi, semn, că copiii se simțiau nesiguri în ele. Istoria biblică cu cei mai buni a mers ca dintr'o mașină, ér cu cei mai slabi réu de tot. Ori cine s'a convins, că la învățarea istoriei biblice nu s'a făcut nici cea mai mică espicare, ci s'a dat numai ca să bovisaze pe dinafară, fără să înțelgă ceva și fără să tragă vre-o învățătură morală. Procedura a fost următorea: cine a făcut lumea? — Dumneșu. Din ce? — din nimic, — și așa mai departe după cum e în carte. Dér că cine-i Dumneșu, și din ce 'l putem cunoece (înșurire lui), aceste lucruri, cerând bătae de cap și espicare, s'a trecut peste ele!

Scopul învățarei religiunei este de-a face pe elevi omeni religioși și luminați.

Dér ore prin învățarea silită mecanică, fără nici o espicare, putē-se-vor produce în elevi sentimentele religiose, pe cari le așteptă educatorul, ori dór chiar contrarul: se va produce o ură față de studiu și față de școlă peste tot? În loc să se fi purces, amēsurat principiului pedagogic, dela cunoscut la necunoscut, dela mai de-aprópe la mai departe; în loc să se fi purces cu elevul dela raportul lui față de părinții săi, vorbindu-i despre trebuințele lui, și de aici ar fi trecut apoi la referințele părinților lui cu un alt părinte mai mare, care e peste tôte, are grije de tôte și le conduce tôte cu înțelepciunea sa, silindu-se ast-fel prin mai multe lectiuni practice, a produce cât numai se pôte cunoscințe clare despre Dumneșu și însuririle lui în sufletul elevului: d-l învățător a lăsat tôte în sarcina cărtii. Dér etă ce face cartea, — ea fără de espicare, numai timpesce mintea bietului copil, făcându-l incapabil pentru cuprinderea altor lucruri mai mari și de lipsă în viață.

Urmăză limba maternă. De comisar chiamă pe un începător și-l provocă să scrie pe tablă cuvântul *sare*, încercând a-l descompune în silabe și sunete, și apoi a-l compune éraš și cum a fost, spre a se convinge, cum a proces la cunoeșcerea sunetelor. Dér n'a mers bine. N'a scit copilul, că o deschidătură de gură e o silabă și nici că ce-i sunet? După proba acăsta s'a trecut la cetire cu tôte clasele. Cetirea a fost greoi și rea. Unii nu accentuau bine, ér cei mai mulți nu observau nici o interpunțiune. Și aici s'a vécut, că nu s'a ținut sēmă de principiile pedagogice și metodice, lăsându-se totul diligenței și bunăvoinței elevului. Nu s'a espicat nici o piesă cu privire la cuprins. Nu s'au espicat cuvintele dintr'o bucată schimbându-se printr'altelă asemenea lor. Nu s'a aplicat la diferitele bucăți nici o gramatică, — ci totul a mers într'un mod sec și fără viață. Sciam, că d-l învățător nu și-a făcut datoria față de cel mai important obiect, față de limba maternă, dér ca să ne convingem și mai mult, P. O. D-n protopresbiter la piesa „Apa“ din cartea de cetire de I. Popescu, întrăbă pe un elev să-i spună cu cuvintele lui, ce-a cetit; copilașul însă nici după a doua cetire n'a scit să spună. De unde să și scie bietul copil, decă nimenea nu i-a espicat, mai cu sēmă, că la piesa acăsta vin înainte mulțime de lucruri necunoscute ca: lac, isvor, apă curgătoare și stătătoare etc., cari tôte cereau espicări și lámuriri.

Nuam puțin greșit a tractat învățătorul și mult puțin din gramatică cu despartământul superior. S'a putut convinge ori-cine, că metoda dănsului este mai același, care a fost acum 30 de ani, cu deosebirea, că atunci după ce se învățau regulile de rost, se făcea aplicare de ele și la cartea de cetire spre a li-se întipări cât numai se pôte de bine în minte; acum însă aplicare la carte nu s'a făcut, ci numai s'au învățat de rost unele reguli, așa că

voind a esamina cuprinsul unei piese cu privire la gramatică, elevii nu se puteau orienta nici de cum.

Manliu, care este o autoritate pe terenul limbistic și ale căru gramatică și opul de compozițiuni și stil au ajuns la nu sciu a căta edițiune, dice cu privire la întâele deprinderi din gramatică, următorele: „Întăele deprinderi se vor face în bucăți mici de cetire. Bucățile se vor ceti și esplica de învățător, încât școlarii să fiă pētrunși de totalul cuprins al lor. Apoi bucată se va copia de atătea ori până ce școlarii se vor obicinui a-o decopia curat și fără de greșelă ortografică“.

Din comput s'a esaminat cu cei mici numerii dela 1—10, ér cu cei mai buni până la 20, mental. Răspunsurile au fost îndestulătoare. Nu tot așa pot dice însă față de cei mai marișori și față de computul în scris la tablă. Dându-se unuia o subtrăgere și întreat fiind, că prin ce operațiune se face acel esemplu, răspunde întâi prin înmulțire, apoi adunare, apoi împărțire și abia după mai multe deslușiri dice, că e subtrăgere, pe care o făcu în urmă cu mare greutate.

Din istoria nu s'a esaminat. Trecându-se la Geografia, învățătorul declară, că Geografia nu s'a propus neavând manuale, ér D-l protopresbiter îi răspunde fórte la loc, că și pentru școlă, pentru casa părintescă etc., mai trebuie manuale. Acestea lucruri se pot tracta pe basa cărtii de cetire. Dér apoi manuale de geografia comitatului și patriei sunt destule, cari, deși cam rupte, se pot folosi, numai zel să fiă.

Esamenul s'a încheiat prin cântarea în cor a unei cântări bisericesci și a unei lumesci, după cari urmăză cuvintele dela inimă purcese, pe cari P. O. D. protopresbiter le adresăză poporului, ce era în număr mare present. I puse la inimă folosele școlii confesionale pentru noi Români, îndemnându-ne, ca cât mai iute să ne facem școlă nouă, deorece cea actuală e prea mică și nu mai corăspunde.

Acesta a fost decursul esamenului. Nu s'a propus de loc învățământul intuitiv, fundamental întregului învățământ popular. Nu s'a propus geografia, nu istoria naturală, ca să nu mai amintesc nimic de pomărit, care ar fi un isvor de venit destul de însemnat pentru poporul nostru.

Că esamenul a succes așa réu, nu e lipsa de cunoscințe, ci totala lipsă de însuflețire pentru chiamarea învățătorăscă. Decă acum, la începutul carierii, d-l învățător pare ca un bătrân istovit, stors de puteri, ce va fi ore mai târziu, când vor urma bătrânețele cu multele neajunsuri?

Să nu uite d-l învățător, că a lipsi dela școlă timp aprópe de-o lună, fără să fiă bolnav, arată o lipsă totală cătră chiamarea învățătorăscă, atât de sublimă. Acăsta însemnă năimire în agrul culturii naționale. Ca încheiere țin să amintesc însă d-lui învățător, că nici o greșelă nu-i necorigibilă,

ca să scape împărăția de perire, cum o mai făcuse.

Pe când povesteam ei ast-fel, fără voiă își gândiră amēndoi de-odată, că chiar acest pustnic lipsit, este bărbatul odinioră atât de puternic, pe care ei îl caută după porunca împărătescă de atăta amar de timp. Acestea erau trăsăturile bine cunoscute, deși încrețite și desfigurate prin lipsuri și supărări, acăsta era căutătura de vultur, a cărei foc, ce arde cu flacări, tradăză că vechiul spirit răboinic încă nu s'a stins. Colo, pe fruntea lui lată, era și rana, ce și-o căpētase în capul armatei într'o luptă glorioasă..., de sigur, el era bărbatul căutat! și ore acum în ora pericolului celui mai mare, fi-va în stare să se țină departe de patria sa, de poporul său?

Trist asculta Eustahie cuvintele lor. De la început abia își putu stăpăni mișcarea lui adăncă. Privirea lui devenia tot mai întunecată și mai amenințătoare, cu cât i-se desvălea mai mult mărimea pericolului, în care se găsea scumpa lui patriă. El nu tăgădui trimișilor că dóră n'ar fi vestitul lor căpitan de odinioră, dér nici nu

dise, că nu va aleră la Roma să iee comanda armatei, ca să scape de perire țera amenințată.

După ce se culcară trimișii, el se sculă și se rugă tōtă noptea, ér dimineța era gata să urmeze poruncei împărătesci. Hainele lui sărăcăciose le schimbă cu altele pompoze, ce le aduseră trimișii, și numai de cât plecă cu ei cătră Roma.

Încă acum în călătoria cătră capitală, toți îl serbătoreau ca pe mântuitorul imperiului. Singur numele lui umplea de bucuriă și încredere în biruință atât palatul împăratului, cât și coliba țărănescă. Pretutindenea în cale i-se făcea o primire, care îi putea stărni mândria de mai înainte. Intrarea lui în Roma sēmăna chiar unui triumf de învingător, deși dușmanul sēlbatic, încă neînvincis, se afla aprópe lângă porțile cetății.

Speranța veselă a poporului întreg că, sub conducerea lui Eustahie, vor reuși tôte bine, trebuia să se împlinescă. Pustnicul érá să făcu ostaș. El se puse în capul armatei și plecă contra dușmanului, care să apropiă de cetate. Însuflețite de curajul

îndrăneș al căpitanului și însoțite de talentul lui de comandant, legiunile romane erau neresistibile. Cetele nenumărate ale barbarilor să risipeau dinaintea lor, ca plēva dinaintea vântului. Comandantul victorios cuprinse castelele dușmane și pe lângă o pradă bogată, făcu o mulțime de prizonieri, pe cari îi duse la Roma în triumf.

Între prizonieri era și o femeie mai înaintată în etate a cărei privire și ținută dovedeau, că nu coboră dintr'o familiă neînsemnată, deși se găsisse între sclavele conducătorului barbarilor. Pe ea o prinsese doi ostași tineri, cari se distinseseră fórte mult în luptă. Terminându-se răboiul, ostașii duseră prizoniera la comandant și i-o puseră la dispoziția. Când acum femeia captivă apără în cortul lui Eustahie și vērșând lacrimi cădu în genuunchi, ca să-i ceră grația, să întēplă un lucru de tot rar și neașteptat.

La întâiul sunet al vocii ei, Eustahie tresări, privi femeia cu căutătura lui de vultur și de-odată o ridică de la pământ și o strinse la pieptul său, chemând'o după numele ei iubit, lui prea bine cunoscut. În

faptă femeia era adevărata lui soție, Theosbyta, care de mulți ani de dile fusese despărțită de el într'un mod atât de tiran, pe care el o credea mōrtă, seu cel puțin, pentru el, pierdută pentru tot-d'auna.

După ce trecu prima emoțiune a acesteii revederi neașteptate, Eustahie se întorse cătră cei doi tineri frumoși, înalți cari erau încă în cort, și-i întrebă: cu ce îi pôte răsplăti mai bine, că i-au redat pe iubita lui soție, pe care o pierduse de atăta timp.

Cel mai bătrân decă îi răspunde în următorul chip:

Eu vorbesc numai în numele meu, eu nu mi-ași dori alta de cât să gădesc éraš și pe cei mai de-aprópe ai mei.

Pentru-că în copilăria mea mă răpise din brațele tatălui meu iubit un leu înfuriat, nu mult după ce mama mea fusese răpită de nisce corăbieri crudți. Leul însă nu mi-a făcut nici un réu. Din contră mă nutri și mă crescu mare dimpreună cu puii lui, până deteră peste mine nisce vânători, cari m'au dus în satul lor, unde cu ceialți copii am crescut și m'am întărit, ca

numai voință și diligență să fie, și să încungiere societatea amicilor falși, cari nu-l povățuesc la bine.

X.

Ticușul săsesc, 8 Maiu 1896.

În comuna noastră, ce se află în vicariatul Făgărașului, s'a ținut esamenul în 5 Maiu n. S'a sunat clopotul cel mare și școlarii cu părinți lor s'au adunat la școală, fiind de față și senatul școlar în frunte cu d-l paroch Ilariu Cojocariu, ca director școlar.

S'a cântat „Impărate ceresc” și apoi a urmat esaminarea din Istoria biblică cu toate 5 despărțimintele, apoi scris și cetit, esamenul mental și în scris din matematică. Din toate acestea, răspunsurile școlerilor făceau să-ți salte inima de bucurie. În șirul numărului public vedeai bătrâni, și bătrâne, cari vedând sporul făcut de nepoții lor, lucrău de bucurie. După o pauză de 10 minute s'a continuat esamenul din Geografie, Constituțiunea patriei, Istoria Ungariei, Fisică, Ist. naturală etc.

Elevul Filip Zosim a rostit un monolog foarte potrivit, cuprindând povește de mare folos pentru popor. Au mai urmat cântări bisericești și naționale, atât de plăcute poporului.

Arătând acestea publicului român, aducem laudă d-lui învățător al nostru Ioan Fleșeriu, care prin acest esamen a făcut bucurie întregului popor. Dumnezeu să-l țină la mulți ani, ca să ne fie și în viitor spre fală și mângâiere!

Membrii senatului școlar:

Georgiu Șulea, Ioan Blaga,
Nicolau Aldica.

SCRIRILE DILEI.

— 1 (13) Iunie.

† Dr. Alexandru Grama. Din Blașiu primim scirea telegrafică, că Dr. Alexandru Grama, unul dintre cei mai tineri canonici ai capitolului metropolitan, a răposat ieri sêră. El a absolvat teologia în Blașiu la anul 1875, de aci și-a continuat studiile în Viena, unde a luat doctoratul în teologie, după care s'a reintors érași la Blașiu și a funcționat aci ca profesor de teologie, fiind în anii din urmă înaintat la rangul de canonic. Ca profesor și scriitor pe terenul bisericesc, el a dezvoltat diligență mare, fiind autor a mai multor scrieri bisericești și redactor al „Foiei bisericești”, ce apărea anii trecuți în Blașiu. Prin mórtea lui s'a stins și al treilea și cel din urmă dintre frații Grama, cari în primăvara acestui an au răposat unul după altul, toți în flórea vieței. La 10 Martie n. a răposat comerciantul Iustinian Grama din Budapesta în etate de 48 ani, și tu a bună semnă nu ești fratele său Ioan, comerciant în Blașiu în etate de 42 ani, éracum a urmat al treilea frate, Alesandru, care de-asemenea a

murit în flórea vieței. — Fia-i țărina ușoră!

— o —

Studentii din Graz și mileniul. Dilele aceste reprezentanții națiunilor boeme, române, croate, bulgare, rutene, sêrbe și slovene dela universitatea din Graz s'au întrunit la o ședință intimă, unde au redactat un protest *contra mileniului maghiar*. Protestul dice: că „considerând, că serbarea milenară ungară e o batjocură a seculului 19, e o injuriă svirlită în fața Europei culte; considerând, că serbarea milenară ungară nu e un act de înaltă cultură și maturitate morală, ci mai virtos preamărirea asuprii brutale făptuită în decursul de 1000 de ani față de celelalte națiuni ale Ungariei; considerând, că Europa întregă necunoscând starea adevărată nu protestează: protestăm noi reprezentanții tinerimii inteligente dela universitatea din Graz.”

— o —

Prelați români la monarhul. Majestatea Sa monarhul a primit alaltăeri în audiență pe I. P. S. metropolitul *Miron Romanul* și pe P. S. S. episcopul *Ioan Meșianu*.

— o —

Lucruri slabe cetim în foile unguresci despre părintele preot gr. or. din *Zlatna*. În 8 Iunie, adecă — spune „B. H.” — în biserica greco-orientală din *Zlatna* preotul român a ținut o *cuvântare foarte patriotică*. éracum elevii școlii au cântat „Szozat”-ul și „Himnusz”-ul unguresc. — Adevărat este părinte? Și deică adevărat este, cum de Duchul sfânt te-a părăsit într'atât, ca să profanezi altarul românesc cu astfel de lucruri slabe?

— o —

1000 de „Croatii” în Budapesta. Foile din Budapesta spun, că nu mai puțin decât 1000 de „Croatii” au sosit ađi în capitala ungurescă la marele bălcu al mileniului. 380 dintre ei sunt țărani, 250 meseriași, éracum ceilalți din inteligența „croată”. Mare-i bucuria Israelului din Judapesta pentru această nouă „minune milenară”.

— o —

Din Făgăraș ni-se scrie: Dilele acestea s'a întregit aici postul de cassar al „Reuniunii de asigurarea morților”. La stăruința mai multor membri români, cari ar fi dorit să alegă pe unul dintre ai noștri, a competat și d-l Alexandru Răglan. Pentru a-se convinge mai bine despre dispoziția Românilor, d-l Răglan a trimis o listă pe la membrii români, rugându-i ca aceia, cari ar fi aplecați a-l alege pe densus, să-o subscrie. Au și subscris lista 280, va să dică reușita d-lui Răglan era asigurată. Dêr ce să vedă? Când a sosit ziua alegerii, dintre Români nu s'a prezentat, decât 4 inși! Se n'atelege, astfel stând lucrul, nu se mai pôte mira nimenea, că deși noi suntem în majoritate atât de mare, totuși suntem învinși în toate părțile de o mână de Unguri și Sași. E foarte trist, că

să devin ostaș pentru împărat și țără, în contra dușmanilor noștri.

Istoria ta tocmai semnă cu a mea, grăi al doilea soldat, privindu-l cu băgare de semnă. Pentru-că în același mod am fost răpit și eu de un leopard, care asemenea mi-a cruțat viața. Mai târziu m'a găsit și m'a crescut o familiă de păstori, până când am cređut, că sunt destul de bătrân și tare ca să mă fac ostên, cum era și tatăl meu. De el și de maica mea, mă despărțisem chiar ca și tine, și tu a bună semnă nu ești altul, de cât prea iubitul meu frate.

Scumpi copii, voi ați regăsit pe tatăl și pe mama voastră! dize Eustachie.

Încă câte-va cuvinte esplică totul și familia, care odinioară fusese despărțită într'un mod atât de crud, care acum se regăsisse ca prin minune, din momentul acesta nu avea altă dorință, de cât să trăiască cu multă dragoste împreună.

Îndată ce se sfârși războiul, oștea victorioasă se întorse la Roma și fu coplesită de laude și de binecuvântările cetățenilor,

cari prin eroismul ei se vedeau scăpați de toate grijile. Acum și Eustachie ar fi putut uita ușor dizele cele amare de ispită. Pe iubii săi îi avea lângă sine. Érași se vedea bogat și puternic, onorat și prețuit de întreg poporul. Și în adevăr, putea să fie mândru pentru faptele sale. Dêr își aduse aminte de vechiul său păcat și, chiar în ora succesului, rămase umilit, dicând că numai lui Dumnezeu să cuvine laudă.

La intrarea în Roma învingătorii fură primiți de însuși împăratul și de suita lui, și după datina vechiă, petrecuți în triumf pe stradele cetății. Toate privirile sunt așintite asupra lui Eustachie, numele lui să audia din gura fiă-căruia. Între strigătele vesele ale mulțimei, conductul triumfal ajunse în fine la palat, unde era pregătită o mesă strălucită. La această căpitanul încoronat ședea lângă împăratul și fu tractat cu toate onorurile. La sfârșitul mesii, după ce armata vitéză fu laudată în de ajuns, împăratul să ridică de pe tron și dize:

„Templul este aproape, să mergem și

ai noștri sunt așa de nepăsători, când e vorba de interesul lor. Prin această ne discredităm înși-ne și încurajăm pornirile dușmanilor noștri. — I. P.

— o —

Țarul la Viena. „Noua Pressă Liberă” află din isvor competent, că ministrul afacerilor streine a primit scirea confidențială, că Țarul are de gând să viziteze Viena la sfârșitul lui August seu la începutul lui Septemvre. Încă nu se știe dacă Țarina îl va însoți. De-asemenea nu se știe încă nimic în ce privește ziua sosirii și durata sederii sale. În cercurile curții se crede, că Țarul va rămână la Viena 3 seu 4 zile.

— o —

Pentru cei mai distinși învățători români de confesiunea gr. cat. recomandăm concursul privitor la ocuparea postului de cantor-învățător în comuna *Sărăuad*, din Săragiu, pe care-l publicăm în partea din urmă a numărului nostru de astăzi. Fiind acest post unul dintre cele mai bine salarizate, se așteptă, că fiitorul învățător al Sărăuadului să fie un bărbat brav în toate privințele, mai ales, că comuna această e situată în părțile cele mai espuse, unde dela învățătorii noștri se așteptă deosebit zel și devotament în lupta pentru apărarea limbei și culturii noastre naționale. Ar fi foarte de dorit, deci, ca la acest post să se găsească concurenți dintre cei mai harnici învățători ai noștri.

— o —

O nenorocire în București Ieri pe la 11 ore și jumătate a. m. s'a întâmplat un accident din cele mai grave în strada Academiei vis-à-vis de ministerul de interne. Se lucra la o casă; zidul grajdului casei Djaburow, care se află alături, fiind slăbit de fundamentele zidăriei noue, s'a prăbușit peste lucrători. Până la ora 1 s'a găsit numai o lucrătoare, anume Tina Gheorghiu, mórta, și 2 lucrători răniți. Se lucrează spre a desnomoli pe ceilalți lucrători, despre cari se crede, că sunt acoperiți sub dărămăturile zidului.

— o —

Ploi în România. La Verciorova ploile torențiale nu mai conțenesc. Alaltăeri a plouat așa de tare, că în apropiere de Verciorova linia ferată a fost astupată de nămolul, care a cădut din munte. Circulația trenurilor a fost întreruptă timp de trei ore până ce s'a ridicat nămolul. Din cauza această trenul românesc a piedut legătura cu trenul austriac.

— o —

Internatul pentru studenții români în Cernăuț. Cetim în „Gazeta Bucovinei”: Un argument puternic pentru învăpierea, zelul și nisuința poporului român din Bucovina pentru cultură și lumină, ne dă rezultatul frumos al colectelor pentru internatul de băieți. Apelul comitetului pentru înființarea internatului vedem, că află un resunet viu în inimile tuturor Românilor de pretutindenți. Români bucovineni, deși sermani, aduc chiar și ultimul lor crucer ca

obol pentru realizarea cauzei sfinte. Nu numai persoane singuratice contribuie făcure după putință, ci chiar și multe comune au luat hotărâri, ca din puținul lor avut să-și eternizeze amintirea îmbinată cu această întreprindere măreță, dera tot-odată și vitală, dela care atêrnă existența și viitorul nostru național. Resultatul colectelor încurse din comunele: Horodniou-de-jos, Sucevița, Botușana, Horodnic-de-sus, Dorna-Candreni, Carapeiu, Seletin sunt îmbucurătoare, éracum rezultatul colectei din Vatra-Dornei este chiar surprindător.

Nu numai singuratice persoane au manifestat simțământul lor național și de binefacere, dera și comuna ca atare a luat un conelus, care-i face totă onórea și merită să afle imitare. Aflăm din isvor sigur, că comitetul comunal din Vatra-Dornei a hotărât în ședința sa din 8 Iunie a. c. ca să dea din averea sa comunală suma de 500 fl. pentru internat și anume în rate în anii 1897, 1898 și 1899. Hotărîrea această trebuie să umple inimile fiă-căruia de bucurie și suntem siguri, că ea va servi multora ca pildă măreță de urmare.

— o —

Omor îndoit. Din Mezôosáth se anunță, că un proprietar de acoo, mergând prin piață a simțit dintr'odată pe un pungaș, că caută în busunarele hainei. Strigând asupra lui, pungașul scóse un cuțit și-l împlântă în proprietar. Acesta cădă la pământ scaldat într'o baltă de sânge. Lumea adunată în juru-i revoltându-se de fapta criminală a pungașului, năvali asupra lui și-l bătă, până acela își dete sufletul.

— o —

Venătoare de anarhiști. Guvernatorul din Barcelona a dat ordin tuturor autorităților din oraș și provincie, să pornescă gónă contra anarhiștilor, pentru a-i aresta. Ordinul acesta s'a dat în urma atentatului anarchist din urmă, care a secerat o mulțime de jertfe. Regina regentă a dat 1000 de dolari pentru familiile jertfelor anarhiștilor.

— o —

Sfârșitul unui hoț „celebru”. În Eszék a fost strangulat ieri moșneagul de 79 ani Osonka Ferencz, cel din urmă soț și amic al renumitului bandit maghiar Rozsa Sandor. Osonka a luat parte la toate expedițiunile de jaf și omor ale lui Rozsa Sandor și chiar și la pertractarea finală vorbia foarte insufletit de ele. El ședuse 20 de ani în temnițele din Flava, și scăpând din ele a mers în Slavonia, unde nu s'a putut reține să nu comită noue omoruri. Fiind prins la începutul anului curent, tribunalul din Eszék osândi pe bătrânul și păcătoșul bandit la mórte.

— o —

Logodnă. D-l Ioan I. Băluță din Brăila s'a logodit dizele acestea cu d-ra Maria R. Popea din Satulung (Săcele). — Dorim fericeire tinerei părechii.

— o —

să mulțumim Deilor noștri pentru ajutorul și grația lor.”

Conductul strălucit să puse din nou în mișcare. Singur Eustachie rămase înapoi mărturisind împăratului, că densus este creștin și ca creștin cu venerația își plecă genunchele înaintea unicului Dumnezeu al venerei și al pământului; érsă fățărăscă venerația mincinosă îl opresce conștiința.

Audind acestea împăratul, nori negrii îi întunecară fruntea și plecă în tăcere mai departe.

Nu mult timp după această împăratul trimise garda domnescă, care trebuia să aducă pe Eustachie dimpreună cu familia lui în templu, unde altarul de jertfă era gata și ceta preoților jur împrejur.

Acum, puteți alege, dize împăratul, având fața posomorită. Ori vă închinați Deilor, cărora ne închinăm noi, ori muriți mórte, care o mor toți aceia, cari desprețuesc numele lor sfânt.

Noi nu ne putem ruga Deilor mincinoși, răspuse Eustachie și familia lui ca dintr'o gură. Dumnezeu nostru nu ne pă-

răsesce nici-odată. Cum să-l putem desprețui noi? Numele lui fie în veți binecuvântat.

Audind împăratul acestea, în mânia sa uită ceea ce a făcut Eustachie pentru împărăția. Păditorii căpătară poruncă să-l arunce în pușcăria cea mai adenoă, dimpreună cu pe toți ai săi. Și fiind-că Eustachie, soția și copiii săi refuzară și de aici încolo d'a se închina Deilor păgâni, cum dorea împăratul, li-s'a făcut judecata: să fie aruncați ca să-i mănânce fierăle sălbatice.

Coloseul se împlu cu privitorii, cari n'aveau milă în inima lor. Sgomotul mulțimei nerăbdătoare era întrecut de urlatul flământelor animale sălbatice, cari lacome, încercau să iasă din căsuliile lor, când deodată fură conduși în arenă Eustachie, nobila-i soție și voinicii lor fi. Ei, braț la braț, steteră în mijlocul arenei, liniștiți, fără frică, ridicând cu încredere ochii către cerul limpede, azur.

Acum se deschisera căsuliile și deodată năvălesc afară un leu și un leopard și cu nisce sărituri sălbatice, se aruncă

Muscele columbace au început a se ivi și în anul acesta în ținutul Lipovei, mai ales pe hotarul comunelor Sistaroveț, Chizdia, Labasiu și Vizma. Deja mai multe vite ale țeranilor de pe acolo au perit în urma împunsăturilor acelor musce veninoase.

—o—

Un practicant de farmacia pôte afla loc cu începutul zilei de 15 Iulie n. c. în farmacia d-lui Dumitru Banciu din Seliște, în comitatul Sibiiului. Se recere să fi absolvat șese clase gimnastiale, să fi din familia bună și să cunoască limba maghiară.

—o—

Musica orășenească va da mâne, Duminecă, un concert în otelul „La pomul verde”. Inceputul la 8 ore sêra. Intrarea 30 cr.

—o—

Concert va arangia astăzi și mâne în otelul „Europa” musică de lăutară din Gyula sub conducerea lui Bade Pista.

—o—

Ospeții, cari vin la Brașov, pot afla cele mai bune, mai curate și mai igienice odăi la Villa Kertsch, aflătoare pe promenada cea mare a orașului, în nemijlocitate apropiare de gara tramvaiului, așa că nici nu mai trebuie birje. Odăi multe și pe ales, clădite în stil modern și elegant mobilate, cu așternut nou, mobile noue, serviciu prompt, ăr bacșisuri nu se dau. În grădină restaurant și musică mai în fiă-care și. Se pot închiria odăi și apartamente întregi cu luna, cu săptămâna și cu ziua, costând după plac dela 1 fl. până la 4 fl. la și.

Necrolog.

Subscriși cu inimă frântă de durere aduc la cunoștința tuturor rudenilor și cunoscuților, că iubitul lor frate și cumnat

Dr. Alesandru Grama,
canonic metropolitan,

astăzi la 6 ore sêra în anul al 46-lea al etății și al 23-lea al preoției, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului său.

Rămășițele pământesci ale scumpului repausat se vor așeza întru sperarea înviării, Duminecă în 14 c. la 4 ore d., a în oimiteul comuu.

Blașiu, în 12 Iunie 1896.

Ana m. Pop, Iuliana m. Vancea și Amalia Grama surori. Maria Grama, Stefan Pop și George Vancea cumnată și cumnați.

Ordinea Examenelor la școala elementară capitală gr. or. din Brașov, la fine anului școlastic 1895—96, este următoarea:

Esamele publice: Luni, Marți și Mercuri în 10, 11, și 12 Iunie st. v. în sala cea mare a edificiului gimnasial din Grôver, și anume:

Luni în 10 Iunie: dela 8—9 ore a.

peste nisipul plin de sânge drept asupra jertfelor lor. Cum ajunseră însă la oeta mică, neajutorată, firea lor, neastempărata și setoasă de sânge, într-o clipă se prefăc blândă și cruțătoare. Fierăle sălbatice recunoscură pe tinerii, pe cari îi crescură în patria deșertului lor. Cu lingușire se pușeră la picidorele junilor și, spre uimirea tuturor, începură a le linge mâinile.

Dêr minunea acêsta nu le-a folosit nimic sêrmanilor prigoniți. Mânia împêratului crescù afară din cale, vèdend că animalele sălbatice au mai multă milă cu cei osândiți, de cât semenii lor proprii. El porunci ca numai decât să se pregătescă taurul cel mare de metal, înfiorătorul său instrument de chinuire. Familia creștină fù împinsă în pântecul namilei de metal. Acêsta însă se ruga neîntrerupt cu credință neclintită, lăuda și preamărea pe Atot puternicul, în care singur își avea totă mângăierea. Îngerul Domnului li-se arêtă și le porunci să nu se îngrijescă mai departe și să sufere.

Indată ce au fost închiși în spațiul

m. cu clasa I de copile, 9—10 cl. II; 10—11 cl. III; 11—12 cl. IV; dela 2—3 p. m. cl. V de copile și dela 3—4 elevele din Internatul Reuniunei, Femeilor Române din loc.

Marți, în 11 Iunie: dela 8—9 cl. I-a de copii, 9—10 cl. I-b, 10—11 cl. II-a, 11—12 cl. II-b, 2—3 p. m. cl. III-a, 3—4 cl. III-b.

Mercuri, în 12 Iunie: dela 8—9 ore a. m. cu cl. IV de copii.

Esamele cl. III și IV de copii, IV și V de copile se încheie cu cântări.

Esercițiile gimnastice se țin: cu cl. IV de copii în 12 Iunie dela 9—10 ore a. m.

Esercițiile în grădinărit se țin: cu cl. III-a-b de copii în 11 Iunie dela 4—5 ore p. m.; cu cl. IV de copii în 12 Iunie dela 10—11 ore a. m.; cu cl. IV și V de copile în 10 Iunie dela 4—5 ore p. m. (eserciuniile în grădina școliei).

Lucrurile de mână ale copilelor din cl. II—V sunt espuse sub decursul examenelor în sala de examinare.

Esamenul practic din economia casnică (menagiu, croitoria, cusutul la mașină etc.) se ține cu elevele din Internat în 16 Iunie dela 4—6 ore p. m. în localul internatului. Lucrurile de mână ale acestor eleve vor fi espuse timp de o săptămâna în sala de studii a internatului;

Esercițiile în jocuri etc. se țin: cu copiii și copilele din școala froebeliană a bisericei Sf. Nicolae în 15 Iunie dela 10—11 ore a. m. tot în sala cea mare a edificiului gimnasial.

Duminecă în 16 Iunie, după servițiul divin, se va încheia anul școl. 1895/96 cu cetirea clasificățiunilor și împărțirea premiilor.

La esamele acestea, precum și la festivitatea încheierii anului școl. se invită cu totă stima binevoitorii și amicii acestor școle.

Brașov, 1 Iunie 1896.

Direcțiunea.

Producțiuni și petreceri.

Cața, Iunie 1896.

Marți în 21 Iunie c. s'a sfințit frontarul bisericei române gr. or. din comuna Cața, la care au asistat mai multe persoane din împrejurime. Cu acêstă ocaziune, tinerimea română dimpreună cu d-l învățator și cu d-șora Eugenia Mircea au arangiat și un teatru în folosul Bibliotecii române.

Sêra la 8 ore s'a început teatrul în sala școliei gr. or. Sala era plină de lume atât din loc, cât și din împrejurime. Era foarte plăcut de-a vedé, cum apar pe scenă țeran și țerance îmbrăcate în costumul lor frumos național.

S'a jucat piesa „Cinel cinel”. Persoanele erau reprezentate prin d-l învățator I. Ursu, care a jucat rolul lui Sandu, și

încunjurat cu metal, slugile călăilor aprinșeră de desubt un foc puternic, ast-fel că, cu amurgul serii, fierul se făcù roșu de flacări. Înlauntrul lui însă era tăcere și liniște.

Trei zile și trei nopți au ars focul într'una, fără întrerupere. În sfârșit porunci împêratul să-l stingă și să scôtă afară cenușa acestora, cari au îndrăsnit să nu se supună poruncilor lui.

După ce s'a recit monstrul cel de fier și slugile descuiară corpul prefăcut ără negru, vèdură pe Eustahie, pe soția și fiul lor stând lângă olaltă neatinși ca și când nu li-s'ar fi întemplat nimic. Nu li-se părli nici un fir de pâr. Cu gingășiă erau îmbrățișați unul cu altul și toți patru steteau pe față cu un zimbet supranatural, frumoși și mândri, și se părea că în somnul lor dulce, fericit, au uitat pentru veci de suferințele și grijile lor.

Comunicată de

Petra-Petrescu.

tinêrul june *Georghe Căbășu*, care a jucat rolul lui Graor. Apoi d-șorele *Eugenia Mircea*, care a jucat rolul Flôrei, d-șora *Maria Pălășan* a jucat pe Smărădița și d-ra *Maria Boeriu* pe Tincuța.

Teatrul a durat până târziu și s'a isprăvit între aplausele cele mai însufleșite. Pe urmă a început jocul, care s'a continuat până la ziua.

Atât teatrul, cât și petrecerea cu dans au reușit foarte bine. Toți, câți au asistat la acêstă petrecere au lăudat mult pe tinerii români, admirând talentul și destoinicia lor.

Dorim, ca bravii noștri tineri din Cața, să mai arangieze ast-fel de petreceri frumoșe, dând ocaziune oșpeților să admire pe tinerele și drăgălașele țerăncuțe, cântând și jucând național.

Un călător.

*

Cuvesei, Iunie 1896.

Corul vocal rom. gr. or. din Covesei (Kôvesd), sub dirigența bravului inv. *Georgiu Tomi*, a dat Lania Rosaliilor 13 (25) Mai c. un concert împreună cu dans în localul d-nei Grünfeld din loc. Resultatul atât moral, cât și material — între împrejurările de adă — a fost mulțamitor. Petrecerea a fost animată și a durat până în dor de și. După subtragerea speselor, au rămas venit curat 31 fl. 95 cr., la cari mai adăugend 6 fl. 63 cr. banî gata din anul trecut, avem cu totul 38 fl. 58 cr., care sumă de banî, conform înțelegerii avute, s'a decis a se depune în cassa de păstrare pentru procurarea unui stég pe sêma corului.

Suprasolviri am primit dela următorii d-ni: Corneliu Iorgovici not. în loc 2 fl., Paul Sebescin not. în Hodoș 1 fl., N. Zolo vice-not. în Hodoș 1 fl., Grigoriu Cioloca adj. not. în loc 1 fl., D. Pintia 1 fl., Gendarmeria din Labasiu 1 fl. 50 cr., I. Suciuc preot în loc 1 fl., A. Dehelian la of. județ. din Lipova 1 fl., Iul. Barzu inv. Sistaroveți 1 fl. 15 cr., I. Covaci, pădurar în loc 1 fl., Iakob Kohn neg. în loc 1 fl., A. Ardelian neg. Comiat 1 fl., d-șora Iulie Sax, Timișora 1 fl., D-ra Pava Levi, Timișora 1 fl.

Tuturor acestora le aducem în numele corului nostru vocal sincerile noastre mulțamiri.

Convocare.

Presidiul „Reuniunei Invățatorilor Români Selageni” convocă cu onore pe toți membrii ordinari, fundatori, onorari, ajutători, părținatori și corespondenți la adunarea generală a reuniunei ce se va ține în comuna *Bársăul-de-sus (Felső Berekszo)*, la 6 Iulie. a. c. st. n.

La acêstă adunare sunt rugați a lua parte toți iubitorii învățământului poporal din Sêlagiu și din alte părți.

Șimleul Silvaniei 5 Iunie 1896.

Alimpu Barbolovicu Vasilie Oltean,
vicariu for. episcopesc actual, referinte.
al Silvaniei și președintele reuniunei.

Premiu pentru grădinărit și pomărit.

Adunarea generală a despărțământului subșoris, încă în an. 1894 a decis a da două premii à 25 fl., acelor învățatori din raionul despărțământului său, cari s'au distinș în cultivarea grădinăritului și altoirei de pomî, spre care scop se provocă toți acei domni învățatori, cari voese a obține aceste premii, ca să-și așternă ugarile instruate cu atestat din partea senatului școlastic, (care se conține câți și ce fel de pomî a oltoit și cu ce rezultat în anul 1894/5) subșorisei direcțiunii până în preșua adunării generale din ast an, care se va ține la 11 Iulie st. n.

Dela Direcțiunea despărțământului XXVI al Asociațiunei transilvane.

Reghin, 4 Iunie 1896.

P. Barbu, Iosif Popescu,
director, secretar.

SCRIRI ULTIME.

Budapesta, 12 Iunie. Scirea despre disolvarea parlamentului o susțin mai multe foi de aici. „Magyar Hirlap” dice, că disolvarea se va face la începutul lunii Iulie, ăr nouele alegeri se vor fixa pe Octomvre.

București, 12 Iunie. Agitația în cestiunea Metropolitului-Primat continuă. D. Fleva a adresat un apel către credincioși, femei și bărbați, pentru-ca Duminecă să se întrunescă toți în biserică și apoi să ia parte la întrunirea publică, ce se va ține la 10 ore a. m.

În urma petiției, ce a adresat Ghenadie Petrescu Regelui, hainele și rufăria Metropolitului-Primat au fost liberate ieri sêra din palatul metropolitan.

Iași, 12 Iunie. Secțiunea Ligei de aici a recunoscut noul comitet central al Ligei.

De asemenea au recunoscut noul comitet secțiunile din Ploesci și Brăila prin scrisori foarte călduroșe.

Sofia, 12 Iunie. În Varna s'a ținut un mare meeting în afacerea schismei bulgare. Au luat parte o mulțime de Macedoneni. Tote silințele poliției de a împiedeca meetingul au fost zadarnice. Între altele el a protestat contra neînsemnătății reformelor obținute, și a reclamat drepturile Macedoniei la autonomie.

Paris, 12 Iunie. Se anunță din Atena, că la ridicarea asediului din Vamos, au fost uciși 144 Turci.

Rescôla din Creta întinându-se și la vestul insulei, Turcia a trimis acolo două batalioane de infanteria.

Roma, 12 Iunie. „Agenției Stefani” i-se anunță din Massauah, că în procesul intentat generalului Baratierei, procurorul a propus să fiă pedepsit cu 10 ani arest greu de garnisonă.

HIGIENA

Despre îmbrăcăminte și lux.

II

Prin lux lesne ajungem la desfrânare și risipă, cheltuind cu ușurință de minte totul, ne mai stimând nici religiunea, nici pozițiunea în care ne aflăm.

Cel dedat la patima luxului nu se mai gândesce la virtute și onore, decât numai la desfrânări; nu mai cunoșce nici o margine în economiă și, neputându-se folosi cu adevărat de cele avute, se face și călcător de dreptate, de adevăr și de jurământ, și își aruncă familia în miserie.

Să ne mărginim stările de avere și vom fi mulțamiți, decă vom începe a ne deda cu cruțarea, fără de care nu este stare, care să ajungă și cu care să se potă îndestuli cineva; chiar sêrăcia se potă schimba în bogăția cu ajutorul simplității.

Să ne obișnuim a desprețui o zădarnică pompă, a ne mulțami cu puțin și a avé îmbrăcăminte numai pentru trebuință. Să ne învățăm a ne regula masa și traiul nostru nu după obiceiurile de acum, ci după acelea ale strămoșilor noștri. Să învățăm a ne întări în simplitate, a împușina luxul, a porunci poftelor gurei, a nu ne rușina de sêrăciă, a ne îndestuli cu puține cheltueli necesitățile noastre și, în fine, a ne purta într'un așa mod, ca bogățiile noastre să atêrne mai mult de noi, decât de noroc, așa ca să fiă cineva bogat, nu trebuie alta, decât un suflet fără dorințe și poște de prisos.

Luxul este aplicarea de a întrebuința averea și prisosul la lacoma împăcare a trebuințelor simțuale, la strălucirea externă, la pompă și căutarea comodității vieții.

Luxul, de altă parte, înghite în su-și tot, împrejurul-i absorbă totul, și face pe popor sec, cuprins de amorie propriă, neager la câștigare și nesimțitor la cerințele morale mai înalte. Luxul sapă un abis între păturile sociale predominant și masele poporului și este cauza principală a acelei căderi, pe care o produc cunoscutele discordii interne și agitațiunile. Luxul sprijinesce acea lacomă căutare a plăcerilor accesibile avuțiilor, acea expunere ipocrită a unei avuții imitate pe lângă o sărăcie lipită pământului de nevoie.

*

Acum vom arăta modul de îmbrăcăminte în timpul verii și al iernii.

În timpul verii se preferă sub toate punctele de vedere materiile subțiri de lână și hainele albe. Hainele de lână albă subțire sunt cele mai bune de purtat vara.

În timpul căldurilor mari trebuie omul să se pădască cu cea mai mare îngrijire, de-a nu sta expus în rațele soarelui, cari pricinuesc diferite bôle, ba chiar și mörte de multe ori. Pe cap este bine a purta o pălărie de paie cu bordurile foarte mari și largă, și a pune împrejurul pălăriei o cârpă albă subțire.

Băile seu spalatal cu apă rece diminată e foarte folositor în timpul căldurilor celor mari.

Hrana în timpul verii, pe căldurile cele mari, trebuie să fiă puțină, ușoră și puțin substanțială, adică să fiă mai mult compusă din substanțe vegetale, cum zarzavatură (verdețuri) etc. Beuturile alcoolice trebuie a se înlătura pe cât se poate, căci sunt isvorul a multor bôle în timpul verii. În timpul mesei se va bea puțin vin amestecat cu apă simplă, seu apă găsosă (sifon, apă de soda), ape minerale ca cele dela Borsec etc. Ceaiul și cafeaua sunt foarte bune în timpul verii, der trebuie a se bea recișore.

Se mai recomandă foarte mult repaos pe timpul căldurilor mari, mai cu semă pentru agricultori, cari trebuie să stea dela lucru dela 12—2 ore după amieză, când căldura este foarte mare. Dimineta, când ese din casă, nici-odată nu trebuie să ese cu stomacul gol, ci în tot-deuna să mănânce ceva.

Pentru timpul de iernă, hrana trebuie să fiă indestulătoare și, hrănitore, compusă din cărnuri și grăsimi, peste tot dis, omul în timpul iernii trebuie să se hrănescă bine și a se pune în cele mai bune condițiuni igienice, pentru a putea lupta contra frigului. În tot-deuna dimineta se nu esă afară din casă până nu va lua un ceaiu rusesc cu puțin rum, seu lapte, după plăcere, seu o cafea cu lapte.

Beuturile spiritușe, cari sunt oprite cu totul în timpul verii, acum se recomandă, der în cantități foarte mici și se preferă mai mult în timpurile reci; în timpul postului Crăciunului și al Pascilor se bea ceaiu după masă, din cauză că mâncările de post fiind reci, ceaiul luat cald încăldește și arangază foarte bine stomacul.

Frigul mare la om gonesce sângele dela piele cătră plămâni și creier și omul este espus la apoplexiă. Higiena der sfătuesce a se pădi foarte mult de frig mare, căci s'au vedut mai în tot-deuna cele mai multe ființe cădute victimă gerului, după cum a fost iernă anului 1892—93. Celebrul medic Sydenham foarte cu

drept dice: „Frigul a cauzat mai mulți mörți, decât sabia, ciurma și fometea, toate trei împreună“.

Hainele în timpul iernii trebuie să fiă bine strinse pe corp, ele trebuie să fiă de lână seu blăni bine uscate și încheiate la piept. Materiile grôse, dese și de colóre închisă sunt cele mai bune în contra frigului. Două cămeși puse pe corp țin mai multă căldură, de cât două haine pe d'asupra, cari pe lângă altele, îngreunază corpul și împedecă libertatea mișcării.

Flanela aplicată de-a dreptul pe corp (pe piele) este de cea mai mare necesitate pe timpul iernii.

În tot-d'auna se se porțe vestiminte, cari se nu slăbescă pielea și se nu faci multă nădușelă corpului, căci prin acesta se expune omul la răceli grele, cari în multe casuri pôte aduce chiar și tuberculosă (oftică).

Este der bine și se recomandă, ca în timpul iernii fiă-care se porțe pe piele o flanelă de lână curată, cum sunt acelea ale *D-rului Jaeger*, cari apără corpul de diferite răceli, ce ar puté proveni în timpul iernii. Flanela trebuie a se schimba odată pe săptămână, căci alt-fel, în loc să țină cald, aduce frig.

În fiă-care dimineta omul se se spele pe corp (până la mijloc) cu apă rece și cu săpun; prin această corpul se întăresce și pôte suporta mai bine frigul. Omul ast-fel deprins este mai puțin expus la răceli și are o viață mai liniștită. Filosoful *Kant* se îmbrăca ușor, ca să nu răcescă, și se spăla iernă pe picioare cu apă rece de tot, el a trăit 80 de ani.

Iernă, ca și vara, trebuie să se schimbe foarte des rufele atât de pe corp cât și din patul de durmit, căci premenirea desă absorbă transpirația pielii; *Pettenkofer* dice: „mai bu-curos trimitem premenelele nostre „la bae, de cât corpul nostru“.

Prin spalarea cu apă rece și cu săpun se depărtază murdăria pielii corpului; *Liebig* dice, că: „un stat „înaintat în civilizațiune se cunoesce „după cantitatea de săpun, ce con-sumă“.

Influența climei reci asupra omului se face simțită în diterite moduri. Sângele devine mai bogat în globulele cele roșii și circulația devine mare. Pofta de mâncare este foarte mare. Puterea musculară se desvöltă foarte mult.

Peste tot însă, spre a puté rezista atât contra frigului, cât și a căldurei, trebuie a avé o viață regulată și o curețeniă exemplară.

Intr'un număr viitor vom vorbi ceva despre beuturi.

Prof. Dr. Elefterescu.

ECONOMIA

Cultura legumelor.

V.

Varța creță (*Brassica oleracea acephala*) nu face căpățină și ea se cultivă ca cealalte verde. Sămănatul ei se face din Maiu până în Iulie. Peste iernă încă se lasă în pământ, de unde se taiă numai prin Februar, după ce i-au înghețat puțin frunzele.

Călăraba (*Brassica oleracea caulorapa*) iubesc un pământ bun, gras și umed; ea se pôte sămăna de primăvara începând până tōmna, în fiă-care lună, așa că tot-deuna putem avé călărabe tinere și fragede. La săpat și udat trebuie să avem grijă, ca să nu prea rupem frunzele, căci atunci călărabele se fac cam lemnose și teioșe. Peste iernă păstrăm de cele mai tinere, er de sămăntă alegem pe cele mai mari și mai frumoșe.

Varța de rose (*Brassica oleracea gemifera*) nu face căpățină ca cealalte verde, ci crește pe un trunchiu înalt, care se rupe pe la stîrșitul lui August, ca să pôte crește căpăținile de pe de lături. Acestea ajung mărimea nucilor și stau pe trunchiu ca și rosele, de aceea îi și dice varța de rose. Peste iernă se lasă tot unde au crescut, numai se acoper cu paie seu scânduri; cele de sămăntă însă se păstrază în pivnițe în năsip.

Carfiolul, cartafiolul seu conopida (*Brassica oleracea botritis*) recere cel mai bun, mai umed și mai gras pământ între toate verdele. Sămănatul trebuie să se facă în strat cald (răsăduiță) seu în casă în lădiță încă din Martie, de unde apoi se răsădesce în grădină. Peste vară se sapă și se udă de câte-ori cere trebuința. Când infloresce carfiolul, frunzele trebuie plecate puțin în jos, eră mugurii se culeg îndată ce s'au desvöltat, ca să pôte crește după aceea alții în locul lor, căci de nu, tot se scutură și desfac ei de sine. Carfiolul se culege tōmna din grădină, se împlântă cu rădăcina în pământ în pivniță seu în alt loc scutit de ger, unde încă se mai udă, ca să pôte vegeta, până când infloresc și se coc toți mugurii de pe el.

Broccoli încă este un fel de carfiol, care se cultivă întocmai ca și acesta, în pământ bun, gras și unde se pôte slobođi apa printre el pe timp de secetă.

Rutabaga (*Brassica napus rapifera*) este un fel de nap, ce se cultivă atât ca nutremânt pentru omeni, cât și pentru vite, mai ales în locurile răcorșe și muntșe. Sămănatul se pôte face prin Februar și Martie, de-una în stratură reci, de unde apoi se scote și se răsădesce pe table. Rutabaga este cam mâncat de pu-reci peste vară, de aceea nu prea reușesc în tot locul.

Napșorul de câmp și cel alb se cultivă asemenea pentru frunze; se sămăna tōmna și primăvara, er peste iernă se lasă tot în pământul, în care au crescut.

3. Cultura cepelor — Ceapa (*Alium cepa*) este leguma, care nu pôte lipsi nici din casa bogatului, nici dintr'a săracului; ea conține mai multă materie zăhărosă ca cealalte legumi, de aceea se și întrebuințază nu numai singură, ci aprôpe în toate mâncările, la cari se adaug pentru a-le îndulci și direge. Din acesta cauză nu vei afla o singură grădinuță cultivată cu legumi, din care să lipsescă ceapa.

Ceapa se prăsește din sămăntă, ce se adună din cepele mai mari, cari se pun primăvara în stratură, unde fac nisce lujeri înalți cu bătă în vîrf, din cari mai târziu se desvöltă sămăntă; ea se mai pôte prăsi și din răsăduri (arpagic), cari se adună tōmna din straturile, în cari a fost sămănată.

Ceapa iubesc un pământ mai ușor, bun și gras, care trebuie încă de cu tōmna săpat, ca să se mai pôte înfrăgeți de zăpada și înghețurile de peste iernă. Sămănatul ei se face prin Martie și Aprilie; înainte însă de a se sămăna, se încolțesc mai întâiu în casă, înmuindu-se în apă căldată și ținându-se ast-fel două trei zile până ce încolțesc. Sămănatul se pôte face în rënduri seu împrăștiat. După ce a răsărit, se plivesc mereu, ca să n'o impresore bu-ruenile.

Răsăditul cepei se face în decursul lui Maiu și Iunie. Cu prilegiul acesta i se retază rădăcinile firșe și vîrtul foilor, apoi se răsădesce în alt strat anume pregătit, la o depărtare tot de o palmă un fir de altul. După răsădire se sapă de câte două trei ori, precum cere

trebuința, eră la săpatul din urmă i se calcă foile la pământ, ca să nu mai pôte crește în sus, ci cu atât să-i răcescă mai tare căpățina din pământ.

Călcatul foilor se face prin Iulie, er scosul prin Septemvre; este însă un fel de ceapă, care se sămăna numai prin Octomvre și peste iernă stă în pământ până primăvara, atunci începe a crește ca și cea sămănată primăvara; acesta se chiamă ceapă de iernă. De-altmintrelea și cea sămănată primăvara, decă nu s'a desvöltat de ajuns, pôte rămăne peste iernă în pământ, unde, îndată ce se duce zăpada, dă semne de creștere și desvöltare. Peste iernă ceapa se ține în pivniță și celare, ca să nu degere, er de cum-va ar degera, se lasă tot acolo, până ce se desghetă pe rënd.

Ceapa e mai de multe feluri: cea ordinară roșă, care se face rotundă, ceapa de iernă (*alium fistulosum*); de care am amintit și mai sus, și ceapa galbină (*alium ascalonicum*), care se face cam lungăreț și are cel mai plăcut gust între toate cepele.

I. Georgescu.

MULTE ȘI DE TOATE.

O descoperire interesantă.

În anul 1280 s'a găsit în orașul Aquila, al fostului regat neapolitan, un vas vechiu de marmură, care cuprindea și o placă de bronz. Savantul profesor Stribani a recunoscut, că această placă este o lespede dedicătoare cu sentința de mörte lui Isus Christos în limba chaldeică. Sentința de pe lespede, — autenticitatea ei a fost recunoscută mai târziu de cătră o comisiune francesă de arte, — sună ast-fel în traducere:

„Verdictul lui Pontius Pilatus, locțiitor în țera Galileea-de-jos, cu așa cuprins, ca Isus Nazaret, să indure pedepsa prin restignire. În anul al 17-lea al guvernării lui Tiberius, în ziua 25-a a unei Martie, în orașul sfânt al Ierusalimului, când Ana și Caiafa erau preoți mari și jeriftori ai lui Dumnezeu, condamnă Pontius Pilatus, guvernator al Galileei-de-jos, de pe scaunul seu judecătoresc ca pretor, pe Isus din Nazaret la pedepsa prin restignire, înșepnit între doi ucigaș. După marturisirile mari și ponderșe ale poporului, Isus se că: 1. în mod falș ca nul lui D-geu; 2. în mod falș ca regele lui Israil; 3. a intrat în templu în mod sacrilegu, înșoit de tot felul de popor, care purta în mani ramuri de palme; prin urmare Isus este: 4. dușman al legii; 5. un agitator; 6. un amăgitor. Pilatus porucesce, în numele marelui imperator Tiberius, primului centurion Quiribus Cornelus, a conduce pe osanditu. Isus din Nazaret la locul de executare și a face să se îndeplinescă osanda; interdice deasemenea la tot poporul, bogăților și săracilor, a împedeca mörtea lui Isus sub greutatea aceleasă pedepse ca și la el“.

Martorii, cari au iscalit acest verdict, așa der martorii de sânge ai Mântuitorului, sunt: 1. Danul Robani fariseu; 2. Iohanes Zarobabel; 3. Rafael Robani și 4. Elias Kapel, cărturar. La capătul de jos al lespedei stă scris, că o asemenea lespede a fost trimisă fiă-cărui nēm (ovrei).

*

Posta turcescă.

Între multele instituțiuni, cari seu că numai de curënd au fost introduse, seu că se află în stadiul de desvöltare în imperiul turcesc este și posta turcescă. Este foarte greu a fi factor postal în Ismid, Smirna seu Beyrut, deôrece factorul, fiă el turc-grec, spaniol seu jidan trebuie să vorbescă, seu cel puțin se cunoescă 6—8 limbi. Afară de acesta se mai edaugă și greutatea de a descifra adresele, cari nu sunt scrise așa de precis și lămurit, ca la noi. Oficiantii postali au o poziția și mai grea, deôrece sunt neînterupt șicanați cu întrebări de

nimica, când au lucrul cel mai mult. Și încă merge cum merge prin orașe, la sate însă domneso referințe postale și mai triste. Localități separate pentru poștă nu există de loc și serviciul poștal îl îndeplinește un călăreț, care împarte scrisorile și pachetele ședând călare. Când călărețul sosese înaintea vrunei cafenele turcesci, totă lumea din ea alergă afară și unul dintre Tuor, care scie coti, descifrează adresele diferitelor scrisori.

Pensiuni în America.

Pensiunile, pe cari le plătesc statele Nord-Americane funcționarilor îmbătrâniți în serviciu, se uroă la o sumă foarte mare. Până când în 1889 căpătau în America-Nordică 489,725 de indiviți pensiuni în suma de 180 milioane dolari, până atunci în 1893 numărul pensioniștilor se uroă la 965,012. În acest an visteria statelor unite plăti pensiuni în suma de 317 milioane dolari

Animale aflătoare în peire.

De present există două specii de animale, adică Bisonul din America și Kenguruul din Australia, cari sunt aproape de a se stinge cu totul de pe rotogolul pământului. În „Parcul național” dela Yellowstone încă înainte cu doi ani mai erau 200 de Bisoni, astăzi însă nu mai sunt decât 50. Vânătorii persecută foarte mult pe acest animal, deoarece pielea și căpățina lui se vinde pentru bani scumpi. Din cauza aceasta toate exemplarele de Bisoni, cari le mai află în diferite ținuturi ale Americii, le duc în grădina de animale din Washington. Precum Bisonul în America, tot așa este persecutat în Australia Kenguruul, de aceea parlamentul engles a hotărât, ca începând dela 1 Noemvre și până la ultima Aprilie, să nu fiă iertat nimănui să vâneze Kenguri.

Sârpe petrificat.

Celebrul profesor universitar italian Pancari a făcut în Egipt o descoperire foarte interesantă. A aflat adică, că șerpii așa numiți Haya, de cari se află foarte mulți în Egipt, au deosebită însușire de-a înțepeni și de-a se prefăca. ca și în pământ, îndată ce îi stringi puțin de gât. Pancari a făcut apoi descoperirea, că îndată ce apeșii cu mâna trupul unui astfel de șerpe înțepenit în alt loc și nu la gât, el imediat își capătă din nou elasticitatea. Despre un astfel de soi de șerpi se face amintire și în bibliă, când adică Moise se produse înaintea lui Faraon din Egipt cu un astfel de șerpe și toți cei de față priviră înțepenirea șerpelui, ca pe o minune, și nu putură de loc înțelege cum de era Moise în stare să reinvie pe șerpele înțepenit.

Comorile Țarului Rusiei.

O fôie englesă descrie astfel comorile Țarului: Comorile mării împărății se păstrează în cestelul de iernă. Acolo se află corôna Țarului prețuită în un milion și jumătate de ruble, adică cam trei milioane florini. Acestă corônă are forma unei mitre episcopesci, care însămnăză, că el, Țarul, e și capul bisericeii răsăritene. Ea e înfrumșetată cu 45 diamante și alte multe petri scumpe, între cari și un rubin de colorie roșie-palidă și de o mărime extraordinară. Tot așa de prețioasă e corôna Țarevnei. Pe amândouă însă le întrece sceptrul Țarului, care e înfrumșetăt cu cel mai mare diamant din lume, cu vestitul diamant „Orloff”, care e greu de 185 carate. Acest diamant a fost vândut grofului Orloff — dela care și are și numele — de cătră un comerciant armean numit Lazarev, pentru: 450,000 ruble bani gata, 2000 ruble venit anual și o diplomă de nobil. Orloff l'a dăruit apoi Țarevnei Catarina a II-a. Mat are Țarul și un zafir — pētră scumpă — de o colorie verde-vineție al căru preț e ne mai pomenit de mare. O parte a comorilor Țarului se păstrează în Cremlul din Moscova. Aci se pôte vedē și corôna lui Vladimir Monomach, pe care i-a dăruit-o Comnen, împăratul Bizanțului la anul 1119. Acestă corônă e un minunat

lucru de filigran preșerat cu petri scumpe și diamante.

Ômeni cu păr verde.

În statul Nevada din nordul Americii există o mulțime de ômeni cu păr verde. Aparința acestă extraordinară se pôte esplica astfel: Orașele din numitul stat mai tôte sunt clădite lângă mine, și fumul ce ese din topitôre este atât de puternic, încât colorēză cu colorie verde închisă părul, barba, mustețele și sprincenele ômenilor, cari trăesc în acele orașe. Coloriea acēsta nu strică însă de loc părului, căci nu-i slăbeșce rădăcina, ci din contră o întăreșce și face părul mai môle.

Colonisarea de iepuri în Svedia.

La începutul deceniului acestuia s'au stîrpit cu totul iepurii din Svedia, în urma unor bôle, așa căt Svedienii au trebuit să se îngrijescă de colonisarea altor iepuri. Guvernul din Svedia a dus în 1892 din Germania mai multe mii de iepuri și li-a dat drumul prin diferite părți ale țerei. Încercarea acēsta a succes foarte bine, căci iepurii se îmulțesc foarte repede, și mai ales pe insula Hyen, locul de vênat al regelui Oscar, s'au îmulțit în anii din urmă atât de tare, încât pentru tòmna viitoare s'au plănuit mari vênătorii asupra iepurilor.

Ce s'a ales din creerii lui Voltaire.

Cu acēstă întrebare se ocupă de present diarele din Paris. Marele filosof și poet frances Voltaire a murit la 31 Maiu 1778. Cadavrul său a fost îmbalsamat de cătră un farmacist din Paris cu numele Mitonard, care pentru serviciile sale a obținut dela familiă permisuniunea, ca să țină pentru sine „lăcașul ingeniului lui Voltaire.” Mitonard prepară creerii și la 1830 îi dăruie ministrului de justiția. Paul Arenal, unul dintre scriitorii biografiei lui Voltaire afirmă, că la 1862 creerii savantului frances se aflau în posesiunea unui strănepot al farmacistului Mitonard. Că unde se află ei astăzi, nu se mai știe. Toomai acēști sôrte a avut-o și inima Virginiei de Orleans. După cum spune legenda, Englesii de mai multe-ori au aruncat inima în foc, dăr ea n'a ars. În urmă, urându-se de acēstă muncă, aruncară inima Virginiei împreună cu cenușă cadavrului ei, în Sena.

Literatură.

Excursiuni pe munții Țerei-Bârsei și ai Făgărașului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureșianu” din Brașov o carte foarte prețioasă, scrisă de d-l Ioan Turcu, protonotar pens. al comitatului Făgăraș. În acēstă carte, scrisă în formă de istorisirii pe cât de interesante, pe atât și de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amănunțită a munților, cu tôte potecile și platourile lor, cu animalele și plantațiunile lor; apoi viața ciobanilor și păstorilor din munți cu multe legende și istorisirii plăcute; descrieri întregite cu schițe istorice despre castelele și Țera Făgărașului etc. etc. Pentru istorici, pentru turiști, pentru cei ce vor să cunoscă, ori chiar să facă excursiuni la munți, cu un cuvânt, pentru toți iubitorii de sciință și de frumșețile naturii, acēstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba română, oferă o lectură de tot plăcută și folositoare totodată. Un exemplar, constătător din 220 pag. format mare 8°, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vândare și la tipografia „A. Mureșianu” în Brașov.

În tipografia „A. Mureșianu” din Brașov a apărut: Căleuză în dreptul Cambial, de Nicolau Nilvan, advocat și director esecutiv al institutului de credit și economii chioran, — un op de ȗilaică necesitate pentru toți aceia, cari au afaceri cu bănci și cu împrumuturi cambiale.

Pentru a face mai plăcută și ușoră studiarea diferitelor lucrări de specialitate, autorul a urmat sistemul intuitiv, nisuinându-se a familiarisa pe cetitor cu cunoscin-

țele dreptului cambial. Într'o parte a opului sunt reproduse în capitoli deosebiți tôte dispozițiunile legii, cari se refer la cambii, cum și numărôse decisiuni ale Curiei menite a clasifica textul legii. În partea din urmă se află și un indice alfabetic, cu ajutorul căruia cetitorul pôte afla numai decât instruițiunile de lipsă pentru singuraticile afaceri. — Prețul unui exemplar 1 fl. Se pôte procura dela autorul, în Șomcuta mare (Nagy-Somkut.)

„Biblioteca Nouă”, care apare în editura Librăriei David I. Benvenisti, în Craiova, și care și-a luat deja un avânt foarte mare, publică în No. 3 câte-va novele inedite ale talentatului ei Director D. Telear, sub titlu de: „Poestirii”. No. 4, tot din acēstă interesantă Bibliotecă, publică câte-va schițe scrise într'un stil foarte limpede și curat, de A. Lupu-Antonescu, sub titlu de: „Din Viața Săracă”. Recomandăm cu multă căldură cetitorilor noștri „Biblioteca Nouă”, care e una din cele mai ieftine și interesante publicațiuni românesci. Se găseșce de vândare și la librăria Ciurcu din Brașov cu 16 cr. exemplarul.

În Tipografia diecesană din Arad a apărut: Gramatica Română pentru învățământul secundar, de Ioan Petranu, profesor de limba română în Arad. Partea I, Etimologia. De vândare la autorul. Prețul 1 fl., pentru învățători 70 cr. — La lucrarea manualului present, d-l autor a ținut seama de rezultatele sciinței moderne; ortografia este cea a Academiei române, dăr cu unele excepțiuni în favorul fonetismului.

Căalendarul săptămânei.

Țilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	2 Cuv. p. Nicefor	14 Antonia
Lunî	3 S. m. Lucian	15 Vitus
Merți	4 Păr. Mitrofan	16 Iustina
Mer.	5 M. Dorofteiu	17 Adolf
Joi	6 Visarion și Ilar.	18 Marcela
Vin.	7 S. m. Teodot	19 Gervasiu
Sâm.	8 S. m. T. Strat.	20 Silveriu

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta austr.	
		fl.	cr.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	5	40
	Grâul mijlociu . . .	5	20
	Grâul mai slab . . .	5	—
	Grâu mestecat . . .	3	60
	Săcară frumôsă . . .	3	70
	Săcară mijlocie . . .	3	40
	Orz frumos . . .	3	10
	Orz mijlociu . . .	2	80
	Ovês frumos . . .	2	70
	Ovês mijlociu . . .	2	40
	Cucuruz . . .	3	50
	Mălaiu . . .	5	60
	Mazăre . . .	6	—
	Lințe . . .	7	—
	Fasole . . .	7	—
	Sămânță de in . . .	7	70
	Sămânță de cânepă . . .	5	10
	Cartofi . . .	—	70
	Măzărliche . . .	—	—
1 kilă	Carnea de vită . . .	—	52
	Carnea de porc . . .	—	52
	Carnea de berbec . . .	—	32
100 kil.	Său de vită prospăt . . .	21	—
	Său de vită topit . . .	32	—

Cursul losurilor private

	comp.	vînde.
Basilica	6.70	7.—
Credit	198.25	199.25
Clay 40 fl. m. c.	55.50	69.50
Navig. pe Dunăre	139.—	143.—
Innsbruck	27.60	28.50
Krakau	25.75	26.25
Laibach	22.75	23.75
Buda	62.50	63.50
Palfy	60.—	61.—
Crucea roșie austr.	18.—	13.50
dto ung.	10.—	10.50
dto ital.	11.75	12.25
Rudolf	23.—	24.—
Salm	69.—	70.50
Salzburg	26.—	27.—
St. Genois	70.—	71.—
Stanislau	43.—	45.—
Trietine 4 1/2 % 100 m. c.	—	—
dto 4 % 50	69.—	73.—
Waldstein	61.—	63.—
Serbesci 3 %	33.65	34.65
dto de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4 %	121.—	122.—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Sămînțe		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr.	
			dela	până
Grâu Bănățenesc	80	6.90	7.—	
Grâu dela Tisa	80	6.95	7.05	
Grâu de Pesta	80	6.90	7.—	
Grâu de Alba-regala	80	6.90	7.—	
Grâu de Bácska	80	7.—	7.10	
Grâu ung. de nord	80	—	—	

Sămînțe vechi ori nouă	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr.	
			dela	până
Săcară		70—72	6.35	6.40
Orz	nutreț	60—62	4.40	4.70
Orz	de vinar	62.64	—	5.—
Orz	de bere	64.66	—	—
Ovês		59.41	6.10	6.40
Cucuruz	bănăț.	75	—	—
Cucuruz	altă soi	78	—	—
Cucuruz	"	—	—	—
Hîrișcă	"	—	—	—

Produsediv.	Soiul	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungar.	27.—	35.—
	transilvană	—	—
	bănățenă	—	—
	roșie	28.—	30.—
Oleu de rap.	rafinat dupla	—	—
Oleu de in		—	—
Uns. de porc	dela Pesta	49.50	50.—
	dela țără	—	—
	svântată	46.—	47.—
	afumată	51.—	52.—
Său		—	—
Prune	din Bosnia în buți	10.75	11.25
	din Serbia în saci	10.75	11.25
Liotar	slavon nou	14.—	14.50
	bănățenesc	12.50	13.—
Nuci	din Ungaria	—	—
Gogoși	unguresci	—	—
	serbesci	—	—
Miers	brută	—	—
	galbină strecurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirt	brut	—	—
	Drojdiuțe de spirt	—	—

Bursa de București

Valori	Do. bândă	Scad. cup.	Cu
			bani gata
Rentă română perpetuă 1876	5 1/2 %	Apr. - Oct.	101 1/2
Renta amortisabilă	5 %	" "	99 1/2
" " (Impr. 1892)	5 %	Ian. - Iul.	100 1/2
" " din 1893	5 %	" "	100 1/2
" " 1894 int. 6 mil.	5 1/2 %	Apr. - Oct.	96 7/8
" " (Impr. de 32 1/2 mil.)	4 %	Ian. - Iulie	96 7/8
" " (Impr. de 50 mil.)	4 %	" "	87 1/4
" " (Impr. de 274 m. 1890)	4 %	" "	88 1/4
" " (Impr. de 45 m. 1891)	4 %	" "	87 3/4
" " (Impr. de 120 iul. 1894)	4 %	" "	87 3/4
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6 %	Mai - Nov.	101 —
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	237 —
Oblig. comunei București 1883	5 %	Ian. - Iul.	97 —
" " " " " " " "	5 %	Mai - Nov.	—
" " " " " " " "	5 %	Iun. - Dec.	—
" " " " " " " "	5 %	Mai - Nov.	95 3/8
Scrisuri fonciare rurale	5 %	Ian. - Iulie	93 7/8
" " " " " " " "	6 %	" "	—
" " " " " " " "	5 %	" "	90 1/8
" " " " " " " "	5 %	" "	84 1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6 %	" "	—
v. n.			
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	1584.
Banca agricolă	500	150 v.	203.—
Dacia-Romania ult. div. 85 lei	200	intr. v.	403.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	420.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	300.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	181.—
Soc. Rom. de Hartie ult. —	100	" "	—
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	" "	100.—
Soc. rom. de petrol l em. u. d. C	200	" "	—
" " " " " " " " 2 em. u. d. O	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 30	1000	" "	400.—
Societ. p. const. de Tramways	200	" "	—
20 franci aur	—	" "	20.09

SCOMPTUR Î:

Banca naț. a Rom.	5 %	Paris	2 %
Avansuri pe efecte	6 %	Petersburg	4 1/2 %
Casa de Depuneri	5 1/2 %	Berlin	3 %
Londra	2 %	Belgia	0 %
Viena	5 %	Elvetia	0 1/2 %

Têrgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 8 Iunie de 8966 capete, la 9 Iunie au intrat — capete și au esit 7 capete rămâe uând la 10 Iunie un număr de 8959 capete.

Se notēză marfa: ungerescă veche, grea dela — or. până la — or. marfă ungerescă tineră grea dela — or. până la — or., demijloc dela 49.— or. până la 50.— or. ușoră dela 48.— or. până la 50.— or.

Marfă țărănescă grea dela — până la — or. de mijloc dela — or. până la — or. ușoră dela — or. până la — or.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Gregoriu Maior.

Rohseidene Bastkleider fl. 8.65

bis 42.75 per Stoff zur kompletten Robe. — Tussors und Shantungs-Pongees — sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 fr. bis fl. 14.65 per Met. — glatt, gestreift, farrirt, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. mit 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

Seiden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.80
Renta de corone ung. 4%	98.85
Impr. oail. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.90
Impr. oail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. oail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.70
Bonuri rurale ungare 4%	96.95
Bonuri rurale croate-slavone.	96.75
Imprum. ung. cu premii	150.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	138.50
Renta de hartie austr.	101.25
Renta de argint austr.	101.25
Renta de aur austr.	122.60
Losuri din 860	147.75
Actii de ale Băncei austro-ungară.	958.—
Actii de-ale Băncei ung. de credit.	383.25
Actii de-ale Băncei austr. de credit.	353.60
Napoleondori.	9.53
Mărci imperiale germane	58.80
London vista	120.05
Paris vista	47.67 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.30
Note italiene.	44.60

Cursul pietei Brașov.

Din 13 Iunie 1896.

Bancnote rom. Camp.	9.49	Vënd.	9.51
Argint român. Camp.	9.40	Vënd.	9.45
Napoleon-d'ori Camp.	9.52	Vënd.	9.54
Galbeni Camp.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble rusești Camp.	126.50	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Concurs

la stațiunea de cantor-învțător.

Pentru ocuparea stațiunii de cantor-învțător gr. cat. în Sărăuad se deschide concurs cu termen de 12 Iulie a. c.

Salarul face: 1) quartir liber cu confort, legumerie și super-edificațiile necesare; 2) 420 fl. și anume: 302 fl. bani gata plătiți prin senat, afară de 45 fl. ștolare, ce se încasază ocașional și 118 fl. în natură și naturalii (100 fl.) plătite cele din urmă ăra-și în rate prin senat.

Cincinaliile sunt socotite în suma de 420 fl.

La concurs sunt îndreptățiți numai indiviđi gr. cat. români calificați sau absoluți cu eminentă, sau clasă generală bună, și cari posed limba română în vorbire și scriere.

Pricepătorii de cant figural, co-

riștii și cântăreții bun, între condițiunii egali, vor fi preferiți.

Să recere cunoștință și prezentare personală.

Concursurile vin a se adresa: *Oficiului parochial gr. cat., ca direcțiune școlară* în T.-Szarvad, p. u. Tasnád (comit. Szilágy).

Sărăuad, 8 Iunie 1896.

Pentru senat:

Mihaiu Oșan m. p. G. Stanciu m. p.
curat. bis. școlar. președinte.
1001,1—1

Publicațiune de licitațiã.

Biserica română gr. or. cu hramul S-lui Nicolae din Brașov-Schei, și comuna bisericescă română gr. or. din Brașov cetate, având de scop a vinde realitatea lor aflătoare în Brașov, suburbiul Blumena, a împărțit acea realitate în 16 parcele, după cum se pöte vedé din planul aflător în cancelaria D-lui Avocat Nicolae Străvoiu. Din cele 16 parcele de astădată se pun în licitație următoarele 3 parcele:

1) parcela IV în estensiune de 1441.68 metri cadrați dimpreună cu casa de grădinar; prețul de esclamaré fiind 2400 fl.;

2) parcela V în estensiune de 1167.9 metri cadrați cu prețul de esclamaré 1800 fl.;

3) parcela VI în estensiune de 1348.5 metri cadrați cu prețul de esclamaré 2700 fl.

Licitația pentru vinderea celor trei parcele susnumite se va ține în 1 Iulie 1896 la 9 ore în cancelaria D-lui Avocat Nicolae Străvoiu (Brașov cetate târgul cailor Nr. 6) unde se va puté lua în vedere planul de parcelare și se vor puté ceti și condițiunile de licitațiã

Până în 30 Iunie 1896 se pot face și oferte în scris provédute cu vadiu de 10% a prețului de esclamaré.

Ofertele în scris sunt a se adresa D-lui Avocat Nicolae Străvoiu.

La dorința cumpărătorului jumătate din preț va puté se rămână intabulat pe parcela cumpărată pre lângă plățirea unei dobândi de 6%.

Brașov, 25 Mai 1896 v. 991,2—3.

Nrul 7563—1896.

PUBLICAȚIUNE.

În revierul orășenesc se arendeză pe cale de oferte și licitațiune pe durată 1896—1898, următoarele locuri de pășunit din pădure:

a) locul de pășunit numai pentru vite cornute 182 jugăre;

b) locul de pășunit pentru vite cornute și oi 1053 jugăre; la olaltă 1235 jugăre.

Reflectanții au de a-și ascerne ofertele timbrate, închise și provédute cu un vadiu de 50 fl., până în 23 Iunie a. c., înainte de prând la 11 ore la oficiul orășenesc forestieral. Pertractarea va avé loc în aceeași ăi la 11 1/2 ore înainte de prând.

Brașov, 4 Iunie 1896.

993,2—3 Magistratul orășenesc.

A V I S!

Prenumeratiunile la *Gazeta Transilvaniei* se potú face și reino ori și când dela 1-ma și 15 a fiã-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, să binevoiască a scrie adresa lámurit și să arate și posta ultimã.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Întemeiată la 1887.

„VICTORIA“

Întemeiată la 1887.

Institut de credit și economii, societate pe acții.

Sediul: ARA D, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 12.000.000.

Primesce depuneri spre fructificare, după care solvesce 5% interese fără privire la terminul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvesce institutul separat.

După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comanderi.

912,8—*

Directiunea institutului.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acestú stabilimentú este provédutú cu cele mai bune mijlöce tehnice și fiindú bine asortatú cu totú felulú de caractere de litere din cele mai moderne este pusú în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AURÚ, ARGINTÚ ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÍ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tote speciile de serviciuri.

BILANȚURÍ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in lolã mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURÍ
și RESTAURANTE.

PREȚURÍ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescú în biuroulú tipografiei, Brașovú Târgul Inului Nr. 30, etagiulú I, cătrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãmú a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovú.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: 5 ore 07 m. dimineța.
Trenul de persoane: 8 ore dimineța.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute sêra.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 ore 20 m. după améđi.
Trenul de persoane: 9 ore 8 minute sêra.
Trenul accel.: 10 ore 19 minute sêra.

3. Dela Zernesci la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 ore 44 min. dimineța.
Trenul mixt: 1 ora 29 min. după am.
Trenul mixt: 8 ore 31 min. sêra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul de pers.: 8 ore 15 min. dimin.
Trenul de persoane: 1 ora 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 ore 12 min. sêra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persoane 7 ore 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineța.
Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 43 min. sêra.
Tr. accelerat: 10 ore 26 min. sêra.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

Trenul de pers.: 3 ore 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 ore 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 ore înainte de améđi.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zernesci. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 ore 35 min. dimineța.
" " 4 " 55 m. după am.
Trenul mixt: 4 ore 30 min. dim.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persoane: 3 ore 1 după am.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 ore 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persoane 6 ore 40 min. sêra.

*) Acest tren circulezã numai Joia Dumineca și la sêrbători.